

PREMIA TALLINNA KÜLMHOONE AS

**Majandusaasta aruanne
31. detsembril 2021 lõppenud aasta kohta**

Sisukord

Üldine informatsioon.....	3
Tegevusaruanne.....	4
Koondkasumiaruanne 31. detsembril 2021 lõppenud aasta kohta	7
Finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2021	8
Omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2021 lõppenud aasta kohta.....	9
Rahavoogude aruanne 31. detsembril 2021 lõppenud aasta kohta.....	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	11
Juhatuse allkirjad 2021. majandusaasta aruandele	39
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	40

Üldine informatsioon

Juhatus	Aivar Aus
Nõukogu	Sergey Beskhmel'nitskii Andrei Beskhmel'nitskii, alates 17. veebruar 2022 Normunds Stanevics, kuni 16. veebruar 2022 Anna Temerova-Allena, kuni 16. veebruar 2022
Registrikood	10030700
Registrijärgne asukoht	Betooni 4, Tallinn, 11415, Eesti
Kontaktandmed	Telefon: +372 603 3800 Faks: +372 603 3801 E-post: premia@premia.ee Veebiaadress: www.premia.ee
Põhitegevusalad	Jäätise tootmine Toidukaupade hulgimüük
Aruandeperiood	1. jaanuar 2021 – 31. detsember 2021
Audiitorettevõtja ja vastutava vandeaudiitori nimi ja aadress	Ernst & Young Baltic AS Audiitorettevõtja tegevusluba nr 58 Rävala 4, Tallinn 10143, Eesti Vastutav vandeaudiitor: Olesia Abramova, tegevusluba nr 561

Tegevusaruanne

Premia Tallinna Külkhoone AS (edaspidi ka: ettevõtte või Premia TKH) on jäätise tootmise ja külmkauba hulgimüügiga tegelev ettevõtte, mis tegutseb peamiselt Balti riikides. Premia TKH gruppi (edaspidi: Premia grupp) kuuluvad lisaks Premia TKH-le ka Leedu tüdarettevõtte AB Premia KPC ja Lätis asutatud AS Premia FFL. Mõlemad äriühingud kuuluvad 100% ettevõttele.

Premia Tallinna Külkhoone AS (edaspidi ka: Premia TKH) kuulub jäätise- ja piimatööstuse kontserni, mida tuntakse nime all Food Union Group (edaspidi ka: grupp), kelle ainuaktsionär on Küprosel registreeritud ettevõtte Food Union Holding (CY) Company Limited.

Premia TKH jäätiste ajalugu ulatub aastasse 1956, mil Tallinnas alustati jäätise tootmisega. Ettevõtte tuntumad kaubamärgid on Premia, Eriti Rammus, Väike Tom, Regatt ja Vana Toomas. Läti turul on tuntuim Klasika kaubamärk ning Leedu turul on tuntumad kaubamärgid Klasika, Jocker ja Bravo.

Ettevõtte kaubamärki kandvad jäätised ei sisalda säilitusaineid, transrasvhappeid ega kunstlikke lõhna- ja maitseaineid. Enam kui pool Tallinnas toodetavatest jäätistest läheb ekspordiks Läti, Leetu ja Soome.

Ülevaade ettevõtte äritegevuse arengust, positsioonist ja tulemustest

2021. aasta oli väga keeruline, sest COVID-19 mõjutas endiselt tugevalt ettevõtte plaanide elluviimist, eriti hotelli-, restorani- ja toidlustussektoris, mis vaevleb endiselt osaliste piirangute käes, ning kuna turism ei ole veel taastunud, on ka restoranide käive madal. Tootmine oli viiruse leviku ja kõrge nakatumise taseme tõttu keeruline, kuid ettevõttel õnnestus siiski üsna hästi toime tulla ning kõik tellimused valmisid õigeaegselt. Kõigi toorainete hinnad on tõusnud, sama kehtib ka energia ja pakkematerjali kohta.

Ettevõtet mõjutas märkimisväärselt ka viimase kümnendi kuumim suvi, eriti juuni ja juuli, mistõttu tehti rekordmüüki ning ületati oluliselt oma esialgseid plaane. Müügikampaaniad piimatoodetele osutusid väga edukaks ning septembris tuldi turule ka 4 uue Väikse Tomi kohukesega.

Novembris tõi Premia polettidele uue jäätiste tooteseeria Premia *Cream de la Cream*. Külluslike jäätiste valikust leiab *cookie dough* ja soolakaramellikastmega vanilli-koorejäätise, maapähklikreemi ja šokolaadiküpsistega banaani-koorejäätise ning šokolaadiküpsiste ja maapähklikreemiga šokolaadi-koorejäätise.

Ettevõttel õnnestus suurendada oma friikartulite turuosa 30%-ni ning täita edukalt külmkauba müügiplaanid.

Majandusaastal investeeris Premia BRCGS sertifikaadi saamiseks üle 200 000 euro. Selle näol on tegemist juhtiva ülemaailmse toiduohutuse algatuse (GFSI) sertifitseerimisskeemiga, mida ka erinevate kaubamärkide omanikud ja jaemüüjad kõige laialdasemalt aktsepteerivad. BRCGS sertifikaadiga tootjatel on toiduohutuse vallas mitmeid eeliseid ning ajalugu on näidanud, et neil läheb üldjoontes paremini kui nii sertifitseerimata kui ka teiste GFSI sertifitseerimisskeemide järgi sertifitseeritud tootjatel. Selge erinevus BRCGS-i toiduohutuse sertifitseerimiskava ja muude sertifitseerimiskavade vahel on vastavusprogramm, mis võimaldab kontrollida sertifitseerimiskavade rakendamist. See hõlmab koostööpartneri tulemusjuhtimist ning audiitorite pädevuse tagamist standardiseeritud eksamite ja toiduohutuskoolituste abil.

BRCGS standardid aitavad parandada toiduohutust, tegevustõhusust, äriarendust, kasumlikkust ja laiapõhjalist innovatsiooni:

- ✓ Laialdaselt aktsepteeritud ja nõutud paljude jaemüüjate, tootjate, koostisosade valmistajate, toidlustusasutuste ja tooraine töötajate tarnijate heakskiitmise protsessis kõikjal maailmas
- ✓ Vastavus standardile, mis on kooskõlas GFSI 2020 nõuetega ja millel on rahvusvahelise akrediteerimisfoorumi IAF akrediteering
- ✓ Tooteohutuse arendamise soodustamine, mis aitab vastata tarbijate nõudmistele ja järgida valdkonna parimaid tavasid
- ✓ Vastavus õigusnormidele
- ✓ Väiksemad tõrkekulud
- ✓ Äritegevuse pidev täiustamine, parandades algpõhjuste analüüsi ja siseauditi nõudeid, ning juurdepääs BRCGS-i teenustele

Premia jaoks tähendab BRCGS sertifikaadi saamine võimalust ekspordituru laiendamiseks.

Vaatamata väga keerulisele keskkonnale saavutati kokkuvõttes siiski rekordiline müügitulu ja kasum ning see on suuresti tingitud kogu meeskonna ühistest jõupingutustest ja pühendumusest ning Premia TKH kõrge digitaliseerimise tasemest.

Tegevusaruanne (jätkub)

2021. aastal teenis ettevõtte 7 105 441 eurot (2020: 3 600 235 eurot) puhaskasumit ja nende EBITDA oli 7 240 980 eurot (2020: 6 450 446 eurot). EBITDA on arvutatud kasumina enne intressikuluseid/-tuluseid, mida on korrigeeritud maksukulude, põhivara amortisatsiooni ja väärtuse languse, trahvide ja viiviste ning muu tegevuskasumi/(-kahjumiga).

Ettevõtte müügitulu tõusis 2021. aastal 2020. aastaga võrreldes 11%, küündides 35 186 208 euronit (2020: 31 794 926 eurot).

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte varade kogumaht 39 489 403 eurot (31. detsember 2020: 31 609 777 eurot) ja omakapital kokku 31 707 211 eurot (31. detsember 2020: 24 601 770 eurot). Majandusaasta aruandes esitatud info ettevõtte finantsseisundi, arengu ja tulemuslikkuse kohta vastab juhtkonna ootustele.

Ettevõtte investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse (sh kapitalirent) moodustasid 2021. aastal 745 156 eurot (sh kajastatud vara kasutusõigus) (2020: 3 098 894 eurot).

Alltoodud tabelis on näidatud ettevõtte peamised suhtarvud 2021. ja 2020. aastal:

	EUR	EUR
Müügitulu	35 186 208	31 080 387
Brutokasum	12 714 298	11 390 111
Puhaskasum	7 105 441	3 600 235
Varad kokku	39 489 403	31 609 777
Omakapital	31 707 211	24 601 770
EBITDA	7 240 980	3 363 546
Käibekapital	10 195 093	4 426 589
Brutomarginaal %	36%	37%
EBITDA marginaal %	21%	11%
Puhaskasumi marginaal %	20%	12%
Omakapitali määr %	80%	78%
Varade tootlus (ROA) %	20%	12%
Omakapitali tootlus (ROE) %	25%	16%

- EBITDA = kasum enne intressikuluseid/-tuluseid, maksukuluseid, põhivara amortisatsiooni ja väärtuse langust
- Käibekapital = põhivara – lühiajalised kohustised
- Brutomarginaal = brutokasum / puhastulu x 100%
- EBITDA marginaal = EBITDA / puhastulu x 100%
- Puhaskasumi marginaal = puhaskasum / puhastulu x 100%
- Omakapitali määr = (omakapital + laenukohustus ainuaktsionäri ees) / varad kokku x 100%
- ROA = puhaskasum / varade keskmine maksumus x 100%
- ROE = puhaskasum / omakapitali keskmine väärtus x 100%

Peamised riskid ja ebakindluse allikad

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: intressirisk, krediidirisk ja likviidsusrisk. Ettevõtte riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettearvamatusetele ning püüab minimeerida selle võimalikke negatiivseid mõjusid ettevõtte finantstulemustele.

Ettevõtte finantsriskide juhtimise eesmärgid ja põhimõtteid, sealhulgas ettevõtte riskipositsiooni seoses finantsriskidega, on kirjeldatud täpsemalt raamatupidamise aastaaruande lisades 3, 4 ja 27.

Tegevusaruanne (jätkub)

Ettevõtte edasine areng

2022. aastaks näeb strateegia ette jäätise turuosa hoidmist 40% juures ning uute toodete turuletoomist (kevadest ca 14 ja sügisel ca 7). Samuti on kavas suurendada külma- ja soojakaubast tulenevat müügitulu ja kasumit ning tulla kevadel turule 3 uue tootega. Piimatoodete valdkonnas on kavas edasi arendada Karumsi kohukest ja tulla kevadel turule 2 uue tootega ning siseneda piimajookide sektorisse ja tuua aprillis turule 2 jooki Väikse Tomi kaubamärgi alt. Ette on valmistatud lepingud hotelli-, restorani- ja toitlustussektori ettevõtetega ning loodetakse, et kevadel turism taastub ja koostöö sektoriga muutub jälle laiapõhjalisemaks.

Esimeses kvartalis tõstetakse hindu ca 7%, sest tooraine, palgad, energia ja kõikide muude sisendite hinnad on järsult tõusnud.

Hooaja algusesse on kavandatud tavapäraseid jäätise reklaamikampaaniaid ning osalemine suvistel massiüritustel, mis on COVID-19-st tingitud piirangute tõttu 2 aastat ära jäänud.

Oktoobris leiab aset viimane audit BRCGS-i uue kvaliteedisertifikaadi saamiseks, mis võimaldab siseneda Soome ja Suurbritannia turgudele ning alustada laiemat koostööd Lidl'i ketiga.

Aprillis plaanitakse tutvustada uut tarkvarasüsteemi BUSINESS CENTRALIS, mis on IT-maailmas uus tehnoloogia ning sillutab teed ka e-arvetele ja uutele arengutele kogu ettevõtte töös.

Tehases investeeritakse uutesse külmutusseadmetesse, et vähendada praaki ja optimeerida tootmist.

Rohepöörde on ettevõtte jaoks äärmiselt oluline ning neil on kuni 2027. aastani fikseeritud hinnaga roheline energia ostuleping, mis annab neile suurema kontrolli oma kulude üle.

Pidevalt otsitakse võimalusi pakendites kasutatavate materjalide asendamiseks keskkonnasõbralikumate alternatiividega.

Tulemused

Ettevõtte majandusaasta tulemused on võetud kokku leheküljel 5. Aasta puhaskasum lisatakse jaotamata kasumile.

Aktiivkapital

2021. aastal ei toimunud Premia Tallinna Külkhoone AS-i aktsiakapitalis muutusi (vt lisa 23).

Juhatus

Juhatusel on toimunud muudatusi (vt lk 3).

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Kui lisas 28 avaldatud informatsioon välja arvata, ei ole toimunud pärast aruandekuupäeva muid olulisi sündmusi, mis võiksid käesoleva raamatupidamise aastaaruande mõistmist mõjutada.

Juhatusel määrusega:

Aivar Aus
Juhatusel esimees

Tallinn, 31. märts 2022

Koondkasumiaruanne 31. detsembril 2021 lõppenud aasta kohta

	Lisa	2021 EUR	2020 EUR
Müügitulu	5	35 186 208	31 080 387
Müüdud toodangu kulu	6	(22 471 910)	(19 690 276)
Brutokasum		12 714 298	11 390 111
Müügi- ja turustuskulud	7	(5 079 431)	(4 443 371)
Üldhalduskulud	8	(1 891 967)	(1 654 641)
Muud äritulud	9 (a)	269 301	87 803
Muud kasumid/(kahjumid), neto	9 (c)	1 330 675	(1 543 450)
Muud ärikulud	9 (b)	(81 988)	(36 968)
Ärikasum		7 260 888	3 799 484
Finantskulud	11	(155 447)	(199 249)
Kasum enne tulumaksu		7 105 441	3 600 235
Tulumaksukulu		-	-
Aruandeaasta kasum		7 105 441	3 600 235
Muu koondkasum		-	-
Aruandeaasta koondkasum kokku		7 105 441	3 600 235

Lisad lehekülgedel 11–37 moodustavad majandusaasta aruande lahutamatu osa.

Finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2021

Varad		31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Põhivara			
Immateriaalne põhivara	17	10 669 419	10 893 548
Materiaalne põhivara	15	6 314 170	6 748 763
Kinnisvarainvesteeringud	16	3 543 806	2 083 519
Investeeringud tütarettevõtetesse	18	3 657 034	3 657 034
Põhivara kokku		24 184 429	23 382 864
Käibevara			
Varud	20	3 177 638	2 870 403
Laenunõuded	19	8 870 957	3 006 394
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	21	1 836 858	1 717 003
Raha ja pangakontod	22	1 419 521	633 113
Käibevara kokku		15 304 974	8 226 913
Varad kokku		39 489 403	31 609 777
Omakapital ja kohustised			
Aktiivkapital	23	2 561 760	2 561 760
Ülekurss		3 131 671	3 131 671
Kohustuslik reservkapital		389 001	389 001
Jaotamata kasum		25 624 779	18 519 338
Omakapital kokku		31 707 211	24 601 770
Kohustised			
Pikaajalised kohustised:			
Laenukohustised	24	2 672 311	3 207 683
Pikaajalised kohustised kokku		2 672 311	3 207 683
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	24	613 560	625 071
Võlad tarnijatele ja muud võlad	25	4 496 321	3 175 253
Lühiajalised kohustised kokku		5 109 881	3 800 324
Kohustised kokku		7 782 192	7 008 007
Omakapital ja kohustised kokku		39 489 403	31 609 777

Lisad lehekülgedel 11–37 moodustavad majandusaasta aruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2021 lõppenud aasta kohta

	Aktiakapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Saldo seisuga 31. detsember 2019	2 561 760	3 131 671	389 001	15 419 103	21 501 535
Aruandeaasta kasum	-	-	-	3 600 235	3 600 235
Muu koondkasum	-	-	-	-	-
Koondkasum kokku	-	-	-	3 100 235	3 100 235
Makstud dividendid	-	-	-	(500 000)	(500 000)
Saldo seisuga 31. detsember 2020	2 561 760	3 131 671	389 001	18 519 338	24 601 770
Aruandeaasta kasum	-	-	-	7 105 441	7 105 441
Muu koondkasum	-	-	-	-	-
Koondkasum kokku	-	-	-	7 105 441	7 105 441
Saldo seisuga 31. detsember 2021	2 561 760	3 131 671	389 001	25 624 779	31 707 211

Lisad lehekülgedel 11–37 moodustavad majandusaasta aruande lahutamatu osa.

Täiendav informatsioon omakapitali kohta on toodud lisas 23.

Rahavoogude aruanne 31. detsembril 2021 lõppenud aasta kohta

	Lisa	2021 EUR	2020 EUR
Rahavood äritegevusest			
Kasum enne tulumaksu		7 105 441	3 600 235
<u>Korrigeerimised:</u>			
- Materiaalse põhivara kulum	15	939 052	977 140
- Immateriaalse põhivara kulum	17	319 977	121 553
- Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus	16	(1 316 481)	-
- (Kasum) materiaalse põhivara müügist	15	(14 195)	(20 846)
- Muutused ebatõenäoliselt laekuvate nõuete katteks moodustatud eraldises		(243)	(8 585)
- Viitvõlgade muutus	25	(178 157)	152 909
- Tütarettevõttesse tehtud investeeringute väärtuse langus	9 (c)	-	1 564 296
- Intressitulu	9 (a)	(164 300)	(28 640)
- Intressikulu	11	73 658	131 932
		6 764 753	6 489 994
Käibekapitali muutuste korrigeerimine:			
Varud		(307 235)	(65 303)
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		(119 612)	1 224 420
Võlad tarnijatele ja muud võlad		1 499 225	(306 665)
Äritegevuse rahavood		7 837 130	7 342 446
Rahavood äritegevusest kokku		7 837 130	7 342 446
Rahavood investeerimistegevusest			
Põhivara omandamine		(651 500)	(342 759)
Laekunud põhivara müügist	15	15 237	23 300
Laenude tagasimaksed	27 (iv)	1 990 000	6 322 694
Antud laenud	27 (iv)	(7 840 000)	(9 171 486)
Laekunud intressid	27 (iv)	149 737	22 246
Rahavood investeerimistegevusest kokku		(6 336 527)	(3 146 005)
Rahavood finantseerimistegevusest			
Tagasimakstud laenud	27 (iii)	-	(3 061 579)
Makstud intressid	27 (iii)	-	(34 987)
Ostuõigusega rendikohustiste intressimaksed	24 (viii)	(7 541)	(8 243)
Ostuõigusega rendikohustiste intressimaksed	24 (viii)	(66 177)	(39 661)
Ostuõigusega rendikohustiste tagasimaksed	27 (viii)	(137 017)	(235 155)
Ostuõigusega rendikohustiste tagasimaksed	27 (viii)	(503 521)	(548 167)
Makstud dividendid		-	(500 000)
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		(714 196)	(4 427 792)
Raha ja rahalähendite muutus		786 408	(231 351)
Raha ja rahalähendid perioodi alguses		633 113	864 464
Raha ja rahalähendid perioodi lõpus	22	1 419 521	633 113

Lisad lehekülgedel 11–37 moodustavad majandusaasta aruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

1. Üldine informatsioon

Juhatus kinnitas käesoleva raamatupidamise aastaaruande 31. märtsil 2022. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kiidab majandusaasta aruande heaks ettevõtte nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek.

Aktsionäride üldkoosolekul on ettevõtte aktsionäridel õigus raamatupidamise aastaaruande kirjete õigsust vaidlustada ja raamatupidamise aastaaruande kinnitamine edasi lükata.

Asukohamaa

Premia Tallinna Külkhoone AS (edaspidi ka: Premia TKH) kuulub jäätise- ja piimatööstuse kontserni, mida tuntakse nime all Food Union Group (edaspidi ka: grupp).

2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga oli Premia TKH ainuaktsionäriks Food Union Holding (CY) Company Limited, mis omakorda kuulus Briti Neitsisaartel asutatud ettevõttele Food Union (EE) Limited, kellele kuulub alates 2020. aasta 5. veebruarist 100% (varem 99,77%) aktsiatest. Kuni 2020. aasta 5. veebruarini kuulusid ülejäänud 0,23% aktsiatest kuuele erinevale Briti Neitsisaartel asuvale ettevõttele. Grupi enamusaktsionärideks on Briti Neitsisaartel registreeritud Delpin Consultants Limited ja Tayen Ventures Limited ning Hongkongis registreeritud Meridian Capital (HK) Limited (alates 30. september 2021).

2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga olid tegelike tulusaajate osalused järgmised: Askar Alshinbayev 28,66%, Yevgeniy Feld 28,66% ja Andrei Beskhmelnytsky 34,63%. Teised omanikud kontrollisid individuaalselt vähem kui 10% aktsiatest.

Põhitegevus

Ettevõtte põhitegevusalad on eelmise aastaga võrreldes samad: jäätise tootmine ning jäätise, piimatoodete ja sügavkülmutatud kaupade hulgimüük.

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted on toodud allpool. Kohaldatavad arvestuspõhimõtted on kooskõlas eelmise majandusaasta arvestuspõhimõtetega.

Koostamise alused

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) välja antud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele (IFRS), nagu need on vastu võtnud Euroopa Liit (EL).

Tegemist on ettevõtte konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandega. Premia TKH ei koosta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kuna seda teeb emaettevõtte Food Union Holding (CY) Company Limited konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, millega on võimalik tutvuda emaettevõtte registreeritud aadressil.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud kinnisvarainvesteeringute puhul, mis on kajastatud õiglases väärtuses.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas IFRS-iga nõuab teatud oluliste arvestushinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt IFRS-i kohaste arvestuspõhimõtete rakendamisel teatud otsuste langetamist. Valdkonnad, mis on olulisel määral hinnangulised või keerukad, ning valdkonnad, mille puhul eeldustel ja hinnangutel on raamatupidamise aastaaruandele oluline mõju, on avaldatud lisas 4.

Ettevõtte arveldusvaluuta ja käesoleva raamatupidamise aastaaruande esitlusvaluuta on euro (EUR). Teatavad käesolevas aruandes sisalduvad rahasummad, protsendid ja muud arvud on ümardatud. Seepärast ei pruugi tabelites toodud summad mõnikord võrdueda nendele eelnevate arvude aritmeetilise summaga ning tekstis ja tabelites väljendatud protsendid ei pruugi alati anda kokku 100%. Perioodidevahelised saldode muutused arvutatakse eurosendi täpsusega ja ümardatakse lähima euron.

Raamatupidamise aastaaruande aruandeperiood on 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2021.

Kui võrdlusandmed, mis ei mõjuta eelmise aasta tulemust ega omakapitali positsiooni, on ümberliigitatud, esitatakse sellekohased selgitused kas vastavate arvestuspõhimõtete all või asjakohases raamatupidamise aastaaruande lisas.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Uute või muudetud IFRS-ide ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud IFRS-id ja tõlgendused muutusid kohustuslikuks küll alates 2021. aasta 1. jaanuarist, kuid ettevõtte äritegevusele ja käesolevale raamatupidamise aastaaruandele mingit mõju ei avalda:

- IFRS 16 muudatused: COVID-19-st tingitud rendisoodustused. Ettevõttele ei ole tehtud olulisi COVID-19-st tingitud rendisoodustusi ning seega on kajastatud kõik sellised soodustused otse aruandeaasta kasumiaruandes muutuvate rendimaksete vähenemisena.
- Viitintressimäärade (IBOR) reformi teine etapp – IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 muudatused. Kõnealused muudatused ettevõtte raamatupidamise aastaaruandele mingit mõju ei avaldanud.

Standardid ja tõlgendused, mida hakatakse kohaldama kõigile 1. jaanuaril 2021 või hiljem algavatele aruandeperioodidele või mida EL ei ole veel heaks kiitnud:

Ettevõtte kavatab rakendada kõnealused uued ja muudetud standardid ja tõlgendused nende jõustumisel, kuid ettevõtte raamatupidamise aastaaruandele ei tohiks see olulist mõju avaldada.

- IAS 1 muudatused: kohustiste liigitamine lühi- või pikaajalisteks
- IAS 16 „Materiaalsed põhivarad“ muudatused: tulu enne kavandatud kasutamist
- IAS 37 muudatused: kahjulikud lepingud – lepingu täitmise kulud
- Väikesemahulised muudatused standardites IAS 16, IAS 37 ja IFRS 3: kontseptuaalsele raamistikule viitamine
- Iga-aastased parandused ajavahemikuks 2018–2020: muudatused standardites IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 ja IAS 41

Järgmised muudatused ei ole ettevõtte äritegevuse seisukohast olulised ning ei tohiks seega raamatupidamise aastaaruandele mingit mõju avaldada: IFRS 10 / IAS 28 ja IAS 12 muudatused, varade müügi ja üleandmise tehingud investori ning tema sidus- või ühisettevõtete vahel; IFRS 17 „Kindlustuslepingud“; IFRS 4 muudatused: IFRS 9 kohaldamise edasilükkamine.

Valuutaarvestus

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruandes kajastatud kirjeid mõõdetakse ettevõtte peamise majanduskeskkonna valuutas (arvestusvaluuta). Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes (€), mis on ettevõtte arveldusvaluuta.

Välisvaluutatehingud arvestatakse ümber arvestusvaluutasse, kasutades tehingu kuupäeval või ümberhindamise hetkel kehtinud valuutakursse. Selliste tehingute arveldamisest ning välisvaluutas fikseeritud rahaliste varade ja kohustiste valuutakursside ümberarvestusest tulenevad kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Tulude arvestus

Ettevõttel ei ole eeldatavasti lepinguid, mille puhul ajavahemik kaupade või teenuste kliendile üleandmise ja kliendi maksmise vahel ületab ühe aasta. Selle tulemusena ei korrigeeri ettevõtte ühegi tehingu hinda raha ajaväärtusest tulenevalt.

Ettevõtte teenitud tulu kajastatakse järgmistel alustel:

(i) Kaupade ja teenuste müük

Kaupade müük kajastatakse, kui kauba omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved on üle antud kliendile, mis on tavaliselt siis, kui ettevõtte on müünud või tarninud kauba kliendile, klient on selle vastu võtnud ja sellega seotud nõude laekumine on mõistlikult tagatud.

Nõue kajastatakse, kui kaubad on tarnitud, kuna sellel ajahetkel tekib tingimusteta õigus saada tasu, sest maksmine sõltub ainult aja möödumisest.

Teenuste müük kajastatakse aruandeperioodil, mil teenuseid osutatakse, lähtudes konkreetse tehingu valmidusastmest, mida hinnatakse vastavalt tegelikult osutatud teenuse osakaalule kogu osutatavas teenuses.

Oluline osa teenustest on seotud kaupade müügiga ning seetõttu kajastatakse teenuse osutamisest saadav tulu samal ajahetkel, kui kauba müügist saadav tulu.

Tulusid muudest teenustest, mida osutatakse pikema aja jooksul, kajastataksegi aja jooksul.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Tulude arvestus (jätkub)

(i.ii) Hinnaalandid

Klientidega sõlmitud kaupade müügi lepingud võivad sisaldada erinevaid hinnaalandeid:

- Logistikat puudutavad hinnaalandid: arvutatakse igakuiselt või kvartaalselt müüdud kaupade mahu protsendi alusel. Hinnaalandite protsent võib erineda sõltuvalt toote tüübist (jäätis, piimatooted, külmkaup).
- Tagasiulatuvad hinnaalandid: kindel protsent müüdud kaupade mahust (kuu, kvartali, poolaasta või aasta kohta) ja/või muutuv protsent, kui müüdud kaupade maht ületab teatud (kõrgema) künnise.
- Müügiedenduse hinnaalandid: turunduskampaaniates rakendatud allahindlused (hinnakompensatsioon).

Ettevõtte rakendab nõudeid muutuva tasu hinnangute piiramise kohta, et määrata kindlaks muutuva tasu summa, mida saab arvestada tehinguhinna sisse ning kajastada müügituluna. Eeldatavate tulevaste hinnaalandite katteks kajastatakse tagasimaksekohustis (st tehinguhinnas mittedisalediv summa).

(ii) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse ajalise suhte alusel, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

(iii) Renditulu

Kasutusrenditulud kajastatakse rendiperioodi vältel lineaarselt muude ärituludena.

(iv) Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui tekib õigus makseid saada.

Jooksev ja edasilükkunud tulumaks

Perioodi maksukulu sisaldab jooksvat ja edasilükkunud tulumaksu. Makse kajastatakse kasumis või kahjumis, välja arvatud juhul, kui need on seotud muus koondkasumis või otse omakapitalis kajastatud kirjetega. Sellisel juhul kajastatakse makse samuti muus koondkasumis või otse omakapitalis.

Vastavalt kohaldatavatele Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted kasumilt tulumaksu. Selle asemel maksavad ettevõtted tulumaksu dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär oli 20/80 väljamakstud netodividendidest. Kuna tulumaksu tasutakse dividendidelt, mitte kasumilt, ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksustamis- ning bilansiliste väärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi.

Alates 2020. aastast on võimalik rakendada dividendide väljamaksetele maksumäär 14/86. Seda soodsamat maksumäärat saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. aasta esimene arvesse võetav aasta.

Dividendidelt makstav tulumaks kajastatakse koondkasumiaruandes tulumaksukuluna ning finantsseisundi aruandes kohustisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langused. Soetusmaksumus sisaldab kulusid, mis on materiaalse põhivara soetamisega otseselt seotud.

Maad ei amortiseerita. Muude varade amortisatsioon arvutatakse lineaarsel meetodil, jaotades varade maksumuse nende jääkväärtustele nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Aastased amortisatsioonimäärad on järgmised:

Ehitised	1–71 aastat
Masinad ja seadmed	2–25 aastat
Sõidukid	5–10 aastat
Muu põhivara	1–20 aastat

Igal aruandekuupäeval vaadatakse varade jääkväärtused ja kasulik eluiga üle ning vajadusel korrigeeritakse.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Materiaalne põhivara (jätkub)

Lõpetamata põhivara sisaldab põhivara ja lõpetamata põhivaraga seotud kulusid, seega esialgne kulu kapitaliseeritakse. Esialgsed kulud sisaldavad ehituskulusid ja muid otseseid kulusid. Põhivara kulumi arvutamist ei alustata enne, kui vara on lõpetatud ja kasutusele võetud. Kui vara bilansiline väärtus on suurem kui tema eeldatav kaetav väärtus, hinnatakse vara bilansiline väärtus alla tema kaetavale väärtusele.

Materiaalse põhivara ehitusega seotud laenukasutuse kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele selle perioodi jooksul, mis on vajalik vara valmistamiseks ja otstarbekohasesse kasutusvalmidusse viimiseks.

Materiaalse põhivara remondi- ja hoolduskulud kajastatakse nende tekkimise aasta kasumiaruandes. Suuremate renoveerimiste ja muude hilisemate kulude maksumus kajastatakse kas vara bilansilises maksumuses või eraldi varana, kuid ainult siis, kui on tõenäoline, et objektiga seotud tulevane majanduslik kasu jõuab ettevõteteni ning objekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse selle võõrandamisel või kui selle kasutamisest ega võõrandamisest ei ole oodata enam majanduslikku kasu. Materiaalse põhivara võõrandamisest saadav kasum või kahjum leitakse tulude ja bilansilise maksumuse võrdlemise teel ning kajastatakse kasumiaruandes muude kasumite/kahjumite all netosummas.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud on maa või hoone või hoone osa, mida ettevõtte hoiab renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil, mitte ei kasuta kaupade tootmisel või teenuste osutamisel või haldusotstarbel ega müü tavapärase äritegevuse käigus. Kinnisvarainvesteeringud võetakse arvele soetusmaksumuses.

Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringuid õiglases väärtuses, mis baseerub sõltumatu hindaja poolt kord aastas määratud turuhinnal, kes tugineb oma hinnangus kas hiljuti sarnaste objektidega toimunud tehingute hindadele (korregeerides hinnangut vastavalt erinevustele) või kasutab diskonteeritud rahavoogude meetodit. Õiglase väärtuse muutused kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Muud kasumid/(kahjumid), neto“. Õiglase väärtuse meetodil kajastatavaid kinnisvarainvesteeringuid ei amortiseerita.

Kinnisvarainvesteeringute kajastamine lõpetatakse, kui nad on kas müüdud või püsivalt kasutamisest eemaldatud ning nende võõrandamisest ei ole eeldada enam tulevast majanduslikku kasu. Erinevus neto müügitulu ja vara bilansilise väärtuse vahel kajastatakse kajastamise lõpetamise perioodi koondkasumiaruandes.

Ümberliigitamised kinnisvarainvesteeringuteks või kinnisvarainvesteeringutest tehakse ainult siis, kui toimub muutus vara kasutuses. Kinnisvarainvesteeringu ümberliigitamisel omaniku poolt kasutatavaks kinnisvaraks loetakse hilisemas arvestuses selle kinnisvara soetusmaksumuseks selle kinnisvara õiglane väärtus kasutusotstarbe muutumise kuupäeval. Kui omaniku poolt kasutatav kinnisvara liigitatakse ümber kinnisvarainvesteeringuks, kajastab ettevõtte sellist vara kuni kasutusotstarbe muutumise kuupäevani vastavalt materiaalse põhivara all kajastatud arvestuspõhimõttele.

Vara kasutusõigus ja rendid

Ettevõtte kasutab rendilepingute alusel kontori- ja laopindu, seadmeid, veokeid, külmutusseadmeid ning autosid. Tüüpiliselt sõlmitakse rendilepingud 1–5 aastaks, kuid need võivad sisaldada ka pikendamise võimalust, eriti kinnisvara puhul. Rendilepingute tingimused lepitakse kokku eraldi iga lepingu kohta ning need võivad üksteisest olulisel määral erineda. Rendikohustisi kajastatakse järelejäänud rendimaksete nüüdisväärtuses, arvestades võimalusega lepingut pikendada, kui pikendamist võiks mõistlikult eeldada. Lepinguga seotud vara kasutusõigust mõõdetakse rendikohustise summas.

Rendiperioodi alguses (st päeval, mil alusvara antakse kasutamiseks üle) kajastab ettevõtte vara kasutusõiguse. Vara kasutusõigus kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumuliseeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid ning mida on korregeeritud vastavalt rendikohustiste ümberhindamisele. Vara kasutusõiguse soetusmaksumus koosneb kajastatud rendikohustistest, esmastest otsekulutustest ning rendiperioodi alguses või enne seda tehtud rendimaksetest, millest on lahutatud saadud rendistiimulid.

Vara kasutusõiguselt arvestatakse kulumit lineaarselt kas selle kasuliku eluea või rendiperioodi jooksul olenevalt sellest, kumb on lühem. Kui ettevõtte on ostuõiguse kasutamises piisavalt kindel, arvestatakse vara kasutusõiguselt kulumit renditava vara kasuliku eluea jooksul (aastase amortisatsioonimääraga 2–4%).

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Vara kasutusõigus ja rendid (jätkub)

Rendimaksede nüüdiseväärtuse arvutamisel on kaks võtmesisendit, mille kohta juhtkond oma hinnangu peab andma: lepingu pikendamise võimaluse kasutamise tõenäosus ning rendi sisemine diskontomäär.

- Rendiperioodi määramisel võtab ettevõtte arvesse kõiki fakte ja asjaolusid, mis võiksid luua majandusliku stiimuli pikendamise võimaluse kasutamiseks. Rendiperioodi määramisel arvestatakse võimaliku pikendamise perioode vaid juhul, kui on piisavalt kindel, et seda võimalust kasutatakse.
- Diskonteerimiseks kasutatakse alternatiivset laenuintressimäära, mille näol on tegemist hinnangulise määraga, millega ettevõtte saaks sarnases majanduskeskkonnas sarnase väärtusega vara ostuks vajalikku laenu sarnastel tingimustel võtta.

Lühiajaliste ja madala väärtusega vara rendilepingutega seotud rendimakseid kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt kuluna. Lühiajalised rendilepingud on sellised rendilepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud ning mis ei sisalda ostuõigust. Madala väärtusega varade hulka kuuluvad varad, mille väärtus jääb alla 5000 USA dollari. Muutuvaid rendimakseid, mis sõltuvad tegelikust kasutusest, inflatsioonist või tulemustest, vara kasutusõiguse väärtuse hindamisel arvesse ei võeta, vaid kajastatakse jooksvalt nende tekkimisel kasumiaruandes.

Rendikohustised ja nendega seotud varad hinnatakse ümber, kui muudetakse rendiperioodi, rendimakseid või renditava vara ostuõiguse kasutamise tõenäosuse hinnangut.

Firmaväärtus

Firmaväärtus tekib tütarettevõtete omandamisel ning seda kajastatakse summas, milles üleantud tasu ületab ettevõtte poolt omandatud eristatavate netovarade, kohustiste ja tingimuslike kohustiste ning ettevõttele kuuluva vähemusosaluse õiglast väärtust.

Väärtuse languse kontrollimise eesmärgil jaotatakse äriühenduses omandatud firmaväärtus igale raha teenivale üksusele või raha teenitavate üksuste rühmadele, mis peaksid äriühenduse käigus tekkinud sünergiast kasu saama. Iga üksus või üksuste rühm, kellele firmaväärtus on jaotatud, on madalaim tase ettevõttes, kus firmaväärtust sisemise juhtimise eesmärgil jälgitakse. Firmaväärtuse languse test tehakse igal aastal või sagedamini, kui sündmused või asjaolude muutused viitavad võimalikule väärtuse langusele. Firmaväärtuse bilansilist väärtust võrreldakse kaetava väärtusega, milleks on kas vara õiglane väärtus, millest on arvatud maha müügikulutused, või selle kasutusväärtus (vastavalt sellele, kumb on kõrgem). Vara väärtuse langus kajastatakse kohe kuluna ning seda hiljem ei tühistata. Vt ka punkti „Mittefinantsvarade väärtuse langus“.

Kaubamärgid, litsentsid, patendid

Eraldi omandatud kaubamärgid ja litsentsid on kajastatud soetusmaksumuses. Piiratud kasuliku elueaga kaubamärgid ja litsentsid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja väärtuse langus, ning nende väärtust testitakse, kui aruandekuupäeva seisuga on märke vara väärtuse langusest. Amortisatsiooni arvutamisel kasutatakse lineaarset meetodit, et jaotada kaubamärkide, brändide, litsentside (v.a tarkvara) maksumus nende hinnangulisele kasulikule elueale järgmiselt:

Kaubamärgid ja brändid	19–20 aastat
Litsentsid (vastavus- ja toiduohutussertifikaadid)	3 aastat

Kaubamärkide kasulikud eluead on määratud tuginedes juhtkonna hinnangule nende varade raha genereerimise perioodi eeldatava pikkuse kohta. Litsentside kasuliku tööea puhul on aluseks võetud varade kasutusõiguse kestus.

Kajastamise hetkel olid katusbrändid (*umbrella brands*) juhtkonna hinnangul piiramatult kasuliku elueaga, kuna nende immateriaalsete põhivarade genereeritavad rahavood ei ole ajaliselt piiratud. 2021. aastal vaatas juhtkond kõnealuse hinnangu uuesti üle ning selle tulemusena alustati alates 2021. aasta 1. jaanuarist vastava kaubamärgi amortiseerimist.

Arvutitarkvara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse kulusid, mis on otseselt seotud eristatavate ja ainulaadsete arvutitarkvara toodetega, mida ettevõtte kontrollib ning mis tõenäoliselt tekitavad majanduslikku kasu üle ühe aasta. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse arvutitarkvara soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulutused, mis parandavad või laiendavad arvutitarkvara rakendamist oma algsetest spetsifikatsioonidest kaugemale, loetakse kapitali parandamiseks ning lisatakse arvutitarkvara algsele maksumusele. Arvutitarkvara programmide hooldusega seotud kulud kajastatakse nende tekkimise aasta kasumiaruandes.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Arvutitarkvara (jätkub)

Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse lineaarsel meetodil nende hinnangulise kasuliku eluea ehk 1–10 aasta jooksul. Amortisatsioon algab, kui arvutitarkvara on valmis kasutamiseks, ning see kajastatakse üldhalduskulude all.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Piiramatul kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas selle väärtuse langust. Ettevõtte hindab iga aruandekuupäeval vara võimalikule väärtuse langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste viidete esinemisel või kui vara puhul nõutakse iga-aastaselt väärtuse languse kontrollimist, hindab ettevõtte vara kaetavat väärtust. Kaetav väärtus on vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on arvatud maha müügikulutused, või kasutusväärtus (olenevalt sellest, kumb on suurem). Kaetav väärtus määratakse eraldi iga eraldiseisva varaobjekti kohta, välja arvatud juhul, kui varaobjektist ei tulene muudest varadest või vararühmadest valdavas osas sõltumatuid rahavoogusid. Kui vara või raha teeniva üksuse bilansiline väärtus ületab selle kaetavat väärtust, loetakse vara väärtus langenuks ja vara hinnatakse alla selle kaetava väärtuseni.

Varasematel perioodidel kajastatud kahjum vara väärtuse langusest tühistatakse vaid juhul, kui vara kaetava väärtuse leidmiseks kasutatud eeldused on pärast väärtuse langusest tingitud kahjumi kajastamist muutunud. Tühistamine on piiratud sedavõrd, et vara bilansiline väärtus ei ületaks selle kaetavat väärtust ega sellist bilansilist väärtust, mis oleks kujunenud juhul (kulumit arvestamata), kui varasematel aastatel poleks väärtuse langusest tingitud kahjumit kajastatud. Selline tühistamine kajastatakse kasumiaruandes, kui vara ei ole kajastatud ümberhinnatud väärtuses, millisel juhul käsitletakse tühistamist ümberhindluse suurenemisena.

Täpsem info mittefinantsvarade väärtuse languse kohta on toodud ka lisas 20.

Varud

Varud kajastatakse kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses (vastavalt sellele, kumb on madalam). Varude soetusmaksumus leitakse lihtjärjekorra (FIFO) meetodil. Valmis- ja lõpetamata toodangu maksumus koosneb toorainest, otsestest tööjõukuludest, muudest otsestest kuludest ning nendega seotud tootmise üldkuludest (tavapärase tootmisvõimsuse alusel). See ei hõlma laenukasutuse kulutusi. Neto realiseerimisväärtus on hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on arvatud maha varude realiseerimisega seotud hinnangulised kulutused. Kui varude neto realiseerimisväärtus on soetusmaksumusest madalam, moodustatakse eraldi varude väärtuse vähendamiseks nende neto realiseerimisväärtusele.

Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu on klientide poolt tasumisele kuuluvad summad tavapärase äritegevuse käigus müüdud kaupade või teenuste eest. Kui nõude laekumist on oodata aasta jooksul (või tavapärase äritsükli käigus, kui see on pikem), liigitatakse nõue käibevaraks. Nõuded ostjate vastu, millel puudub oluline rahastamiskomponent, kajastatakse tehinguhinnas, nagu kirjeldatud jaotises „Tulude arvestus“. Lisateabe saamiseks vt finantsvarade arvestuspõhimõtteid.

Faktooring

Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus sõltuvalt faktooringulepingu tingimustest on ostjal kas õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja hüved lähevad üle müüjalt ostjale (regressiõigusega faktooring).

Juhul, kui nõude müüjal säilib tagasiostukohustus, kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel võetud laenu), mitte kui müüki. Nõuet ei loeta faktooringu tagajärjel müüduks, vaid seda kajastatakse bilansis seni, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Faktooringtehingust tekkinud kohustisi kajastatakse sarnaselt muude laenukohustistega.

Kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja sellega seotud riskide ja hüvede üle läheb üle ostjale, kajastatakse tehingut nõude müügina. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna (sarnaselt intressikuluga) või nõuete allahindluse kuluna sõltuvalt sellest, kas faktooringtehing tehti rahavoogude juhtimise või krediidiriski maandamise eesmärgil.

Raha ja rahalähendid

Raha ja rahalähenditena kajastatakse finantsseisundi aruandes ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, pangahoiuseid ning kuni 3-kuulisi lühiajalisi kõrge likviidsusega hoiuseid, mida saab kergesti muuta teadaoleva suurusega rahasummadeks ja mille väärtuse muutumiste risk on väike.

Finantseerimisvahenditena kasutatavad arvelduskrediidid on esitatud rahavoogude aruandes finantseerimistegevuse rahavoogude all ning ei ole osa rahast ja rahalähenditest.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Raha ja rahalähendid (jätkub)

Kontsernikonto

Kontsernikonto on tsentraliseeritud sularahahalduse lahendus teatud Food Union Holding (Cyprus) Company limitedi grupi (edaspidi ka: grupp) ettevõtetele. Kontsernikonto põhifunktsioon on mitme kontsernikonto lepingu sõlminud grupi ettevõttega seotud arvelduskontode rahaliste vahendite koondamine. See võimaldab likviidsuse tagamist kontsernikontos osalejatele ning vähendab vajadust välise rahastamise järele.

Ettevõtte saab laenata kontsernikontolt raha (negatiivne saldo ettevõtte kontsernikontodel) või laenata raha kontsernikontole (positiivne saldo ettevõtte kontsernikontodel). Ettevõtte kontsernikontode negatiivsed saldod on kajastatud bilansis laenukohustistena kirjel „Kontsernikonto arvelduskrediit“ ning positiivsed saldod laenuõuetena kirjel „Kontsernikonto hoius“.

Aktiakapital

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Uute aktsiate emiteerimisega otseselt kaasnevad vältimatud kulutused kajastatakse omakapitalis mahaarvamisenä laekumisest, ilma maksudeta.

Ülekurs on aktsiate emiteerimise eest saadava tasu ja aktsiate nimiväärtuse vahe. Ülekursi kontot saab kasutada ainult piiratud eesmärkidel, mis ei hõlma dividendide jaotamist.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt 2008. aastani kehtinud Eesti Vabariigi äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks või aktiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Eraldised

Eraldised kajastatakse, kui ettevõttel on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus, on tõenäoline, et kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid moodustavatest ressurssidest loobumist, ning summat on võimalik usaldusväärselt hinnata. Eraldisi ei kajastata tulevaste ärikahjumite katteks.

Eraldise suurust hinnatakse kohustuse täitmiseks eeldatavalt vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades maksueelset määra, mis peegeldab turu hetkehinnangut raha ajaväärtuse ja kohustusega seotud riskide kohta. Eraldise suurenemine aja möödumisel kajastatakse intressikuluna.

Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised, sealhulgas palgad ja sotsiaalkindlustusmaksed, preemiad ja makstud puhkusetasud, kajastatakse koondkasumiaruandes tekkepõhiselt.

Ettevõtte maksab sotsiaalkindlustusmaksed riiklikule pensionikindlustusele ja riiklikule kogumispensioniskeemile vastavalt kohalikele õigusaktidele.

Riiklik kogumispensioniskeem on kindlaksmääratud sissemaksetega plaan, mille kohaselt tasub ettevõtte seadusega ettenähtud kindaid sissemakseid ning tal ei ole juriidilist ega faktilist kohustust maksta täiendavaid makseid, kui riiklik pensionikindlustussüsteem või riiklik kogumispensioniskeem ei suuda oma kohustusi töötajate ees täita. Sotsiaalkindlustusmaksed kogunevad perioodil, mil ettevõtte töötajad osutavad sellega seotud teenuseid.

Ettevõttel ei ole juriidilist ega faktilist kohustust maksta lisaks eelnimetatud maksetele muid pensioni- või sarnaseid makseid.

Laenukohustised

Laenukohustised võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, millest on arvatud maha tehingukulutused. Edaspidi kajastatakse laenukohustisi korrigeeritud soetusmaksumuses. Erinevused laekumise (millest on arvatud maha tehingukulutused) ja võlgnevuse tagastamise väärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes laenuperioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit, välja arvatud juhul, kui need on otseselt seotud tingimustele vastava varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, millisel juhul kapitaliseeritakse need selle vara maksumuse osana.

Laenuvõimaluste loomisest makstud tasud kajastatakse laenuga seotud tehingukulutustena ulatuses, milles on tõenäoline, et rahastamisvahend võetakse kas täielikult või osaliselt kasutusele. Sellisel juhul lükatakse tasu edasi, kuni rahastamisvõimalus realiseeritakse. Kui puuduvad tõendid selle kohta, et on tõenäoline, et rahastamisvahend võetakse kas täielikult või osaliselt kasutusele, kapitaliseeritakse tasu ettemaksena (likviidsusteenuste puhul) ja amortiseeritakse seotud rahastamisvahendi kehtivuse perioodi jooksul. Kasumid ja kahjumid laenukohustiste tingimuste muutmisest, millega ei kaasnenud kajastamise lõpetamist, kajastatakse kasumiaruandes.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Laenukohustised (jätkub)

Laenukasutuse kulutused on intressid ja muud kulud, mis ettevõttel seoses laenude võtmisega tekivad, kaasa arvatud laenude intressid, laenude allahindluste või lisatasude amortisatsioon, laenukorraldusega seotud lisakulude amortiseerimine, rendimaksud ning välisvaluutas võetud laenukohustistest tulenevad valuutakursi erinevused, kui neid loetakse intressikulude korrigeerimiseks. Laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud sellise tingimustele vastava varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, mille otstarbekohasusse kasutus- või müügivalmidusse viimine võtab olulisel määral aega, kapitaliseeritakse selle varaobjekti osana, kui on tõenäoline, et need toovad ettevõttele tulevikus majanduslikku kasu ja kulusid on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kapitaliseeritavatest laenukasutuse kulutustest arvatakse maha kogu tulu, mis on saadud ajutistest (kuni nende kulutamiseni tingimustele vastavale varaobjektile) investeringutest konkreetsetesse laenudesse. Kõik muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kasumiaruandes nende tekkimise perioodil.

Laenukohustised liigitatakse lühiajalisteks, kui ettevõttel ei ole tingimusteta õigust lükata kohustise arveldamist edasi vähemalt 12 kuud pärast bilansipäeva.

Võlad tarnijatele

Võlad tarnijatele on kohustused tasuda kaupade või teenuste eest, mis on tavapärase äritegevuse käigus tarnijatelt soetatud. Võlgnevused liigitatakse lühiajalisteks kohustisteks, kui need kuuluvad tasumisele ühe aasta jooksul (või tavapärase äritsükli käigus, kui see on pikem). Vastasel juhul kajastatakse neid pikaajaliste kohustistena. Võlad tarnijatele võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses ning kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantsvarad

Liigitamine

Ettevõtte liigitab oma finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse: need, mida mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, ning need, mida mõõdetakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Finantsvarade liigitamine ja sellele järgnev mõõtmine sõltub (i) ettevõtte ärimudelist seotud varade portfelli haldamisel ning (ii) vara rahavoogude tingimustest. Esmasel arvelevõtmisel võib ettevõtte määrata finantsvara, mis muidu vastab korrigeeritud soetusmaksumuses mõõtmise või õiglasel väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastamise nõuetele, pöördumatult õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavaks, kui see kõrvaldab või vähendab märkimisväärselt raamatupidamises esinevat ebakõla, mis muidu tekiks.

Kajastamine ja kajastamise lõpetamine

Kõik finantsvarade ostud ja müügid, mis tuleb üle anda õigusaktides kehtestatud või konkreetsel turul kokkuleppeliselt kujunenud aja jooksul („tavapärasel turutingimusel“ ost ja müük), kajastatakse tehingupäeval, milleks on kuupäev, mil ettevõtte kohustub finantsinstrumendi üle andma. Kõik muud ostud ja müügid kajastatakse siis, kui ettevõttest saab instrumendi lepinguline osapool. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele on lõppenud või on üle antud ja ettevõtte on üle andnud sisuliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtuses, millele on lisatud finantsvarade puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, ka otseselt finantsvara omandamisega seotud tehingukulutused. Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade tehingukulutused kajastatakse kuluna kasumiaruandes. Õiglast väärtust esmasel arvelevõtmisel näitab kõige paremini tehingu hind. Kasum või kahjum kajastatakse esmasel arvelevõtmisel vaid juhul, kui õiglase väärtuse ja tehingu hinna vahel esineb vahe, mida saab tõendada sama instrumendi teiste jälgitavate turutehingutega või hindamismeetodiga, mille sisendid sisaldavad üksnes jälgitavate turgude andmeid. Tuletisinstrumendi tunnustega väärtpaberitest finantsvarasid käsitletakse ühtse tervikuna, kui tehakse kindlaks, kas nende rahavood koosnevad ainult põhiosa ja intressi maksetest.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Finantsvarad (jätkub)

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub ettevõtte ärimudelist vara haldamisel ning vara lepingulistest rahavoogudest. Ettevõtte liigitab oma võlainstrumentid kolme mõõtmiskategooriasse:

Korrigeeritud soetusmaksumus: varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Intressitulu nendest finantsvaradest on kajastatud muude tulude all. Mistahes kajastamise lõpetamisest tulenev kasum või kahjum kajastatakse otse kasumiaruandes muu kasumi/kahjumi all koos kursikasumite ja -kahjumitega. Allahindlused kajastatakse kasumiaruandes eraldi real. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hõlmavad raha ja rahalähendeid, hoiuseid, mille esialgne tähtaeg on üle 3 kuu, nõudeid ostjate vastu ja muid nõudeid ning korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid.

Õiglasel väärtusel muutusega läbi koondkasumiaruande: varasid, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ja müümiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, mõõdetakse õiglasel väärtusel muutusega läbi koondkasumiaruande. Bilansilise väärtuse muutused kajastatakse läbi koondkasumiaruande, välja arvatud väärtuse langusest tulenev kasum või kahjum, intressitulu ning kursikasumid ja -kahjumid, mis kajastatakse kasumiaruandes. Kui finantsvara kajastamine lõpetatakse, liigitatakse varem koondkasumiaruandes kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum omakapitalist kasumiaruandesse ning kajastatakse muus kasumis/kahjumis. Intressitulu nendest finantsvaradest on kajastatud muude tulude all. Valuutakursi kasumid ja kahjumid on esitatud muude kasumite/kahjumite all ja väärtuse langusest tulenevad kulud kajastatakse kasumiaruandes eraldi real.

Õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande: varad, mis ei vasta soetusmaksumuses ega õiglasel väärtusel muutusega läbi koondkasumiaruande kajastamise kriteeriumitele, kajastatakse õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande. Kasum või kahjum muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt võlainstrumentidelt kajastatakse vastava perioodi, mil õiglasel väärtuse muutus on toimunud, kasumiaruandes muude kasumite/kahjumite all.

Väärtuse langus – laenude allahindlus eeldatavate krediidikahjude puhul

Ettevõtte hindab ettevaatavalt korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglasel väärtusel muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatavate võlainstrumentide (sh laenude) ning laenukohustustest ja finantsgarantiilepingutest tuleneva riskipositsiooni eeldatavat krediidikahju. Ettevõtte mõõdab eeldatavat krediidikahju ja kajastab alahindluse igal aruandekuupäeval. Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ning (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Finantsvarade bilansilist väärtust vähendatakse allahindluse kontot kasutades ning kahjusumma kajastatakse kasumiaruandes finantsvarade väärtuse langusest tulenevate kahjumite all. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad võlainstrumentid on esitatud bilansis, arvestamata eeldatava krediidikahju allahindlust. Laenukohustuste ja finantsgarantiilepingute puhul kajastatakse bilansis kohustistena eraldi eeldatava krediidikahju eraldi. Õiglasel väärtusel muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatavate võlainstrumentide puhul kajastatakse eeldatava krediidikahju allahindlus kasumiaruandes ning see mõjutab muu koonkasumi koosseisus kajastatud õiglasel väärtusel kasumit või kahjumit, mitte nende instrumentide bilansilist väärtust.

Eeldatavad kahjumid kajastatakse ja mõõdetakse vastavalt ühele kahest lähenemisviisist: üldine lähenemisviis või lihtsustatud lähenemisviis. Ostjate vastu suunatud nõuete, sealhulgas olulise rahastamiskomponendi ja lepinguliste varadega seotud nõuete puhul rakendab ettevõtte standardis IFRS 9 lubatud lihtsustatud meetodit, mille kohaselt kajastatakse nõude eluea jooksul eeldatav krediidikahju alates finantsvara esmasest kajastamisest.

Kõigi muude finantsvarade puhul, millele IFRS 9 väärtuse languse põhimõtted kohalduvad, rakendab ettevõtte üldist lähenemisviisi – väärtuse languse kolmeastmeline mudel, mis põhineb krediidikaliteedi muutustel pärast esmast kajastamist. Finantsinstrument, mille väärtus ei ole krediidiriski tõttu esmasel arvelevõtmisel langenud, liigitatakse 1. faasi. 1. faasi finantsvarade puhul mõõdetakse eeldatavat krediidikahju summas, mis on võrdne vara eluea jooksul eeldatava krediidikahju osaga, mis tuleneb järgneva 12 kuu jooksul (või kuni lepingulise tähtajani, kui see on lühem) võimalikest sündmustest (nn 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju).

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

2. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte (jätkub)

Finantsvarad (jätkub)

Kui ettevõtte tuvastab pärast esmast kajastamist krediidiriski olulise suurenemise, kantakse vara üle 2. faasi ja selle eeldatavat krediidikahju mõõdetakse eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel, st kuni lepingulise tähtajani, kuid arvestades võimalikke eeldatavaid ettemakseid (nn eluea jooksul eeldatav krediidikahju). Kui ettevõtte otsustab, et finantsvara väärtus on krediidiriski tõttu langenud, kantakse vara üle 3. faasi ning selle eeldatavat krediidikahju mõõdetakse selle eluea jooksul eeldatav krediidikahju alusel. Lisaks on ettevõtte otsustanud kasutada investeerimisjargu krediidiireitinguga finantsvarade puhul madala krediidiriskiga varadele võimaldatavat erandit.

Muudatused

Mõnikord räägib ettevõtte finantsvarade lepingutingimused läbi või muudab neid muul viisil. Ettevõtte hindab, kas lepinguliste rahavoogude muutmine on oluline, võttes muu hulgas arvesse järgmisi tegureid: oluline intressimäär muutus, valuuta muutus, uus tagatis või krediitikvaliteedi parandamine, mis mõjutab oluliselt varaga seotud krediidiriski, või laenu oluline pikendamine, kui laenusaja ei ole rahalistes raskustes.

Kui muudetud tingimused on oluliselt erinevad, lõpevad õigused algse varaga seotud rahavoogudele ning ettevõtte lõpetab esialgse finantsvara kajastamise ja kajastab uue vara selle õiglases väärtuses. Järgneva väärtuse languse arvutamise (sh krediidiriski olulise suurenemise tuvastamise) eesmärgil loetakse esialgse kajastamise kuupäevaks läbirääkimiste kuupäeva. Samuti hindab ettevõtte, kas uue laenu või võlainstrumenti rahavoogude puhul on tegemist ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksetega. Mis tahes erinevus esialgse vara, mille kajastamine on lõpetatud, bilansilise väärtuse ja uue oluliselt muudetud vara õiglase väärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud juhul, kui vahe tekkimise põhjuseks on kapitalitehing omanikega.

Olukorras, kus läbirääkimised on tingitud vastaspoole finantsraskustest ja suutmatusest teha algselt kokkulepitud makseid, võrdleb ettevõtte esialgseid ja muudetud eeldatavaid rahavoogusid varadega, et teha kindlaks, kas varaga seotud riskid ja hüved on lepingulisest muudatusest tingitult oluliselt muutunud. Kui riskid ja hüved ei muutu, ei ole muudetud vara oluliselt erinev algsest varast ning muutmine ei too kaasa kajastamise lõpetamist. Ettevõtte arvestab bilansilise väärtuse ümber, diskonteerides muudetud lepingulised rahavood algse sisemise intressimääraga, ning kajastab muutusest tuleneva kasumi või kahjumi kasumiaruandes.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustised, laenukohustised) võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, millest on arvatud maha tehingukulutused. Edaspidi kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäär meetodit.

Ettevõtte liigitab kohustised pika- ja lühiajalisteks vastavalt aruandeperioodi lõpus kehtivatele õigustele. Kohustis loetakse pikaajaliseks, kui ettevõttel on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus arveldamist vähemalt 12 kuud edasi lükata. Juhtkonna ootused selle suhtes, kas nad arveldamise edasilükkamise õigust hiljem ka kasutavad, kohustiste liigitamist ei mõjuta. Edasilükkamise õigus kehtib ainult juhul, kui ettevõtte vastab aruandeperioodi lõpu seisuga kõigile asjakohastele tingimustele.

3. Finantsriskide juhtimine

(i) Finantsriski tegurid

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmesugused finantsriskid: tururisk (sh valuutarisk, õiglase väärtuse intressimäär risk ja rahavoo intressimäär risk), krediidirisk ja likviidsusrisk. Ettevõtte riskijuhtimise süsteem keskendub finantsturgude ettearvatavusele ning püüab minimeerida selle võimalikke negatiivseid mõjusid ettevõtte finantstulemustele.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

3. Finantsriskide juhtimine (jätkub)

Tururisk

Valuutarisk

Valuutarisk tekib siis, kui tulevased äritehingud või kajastatud varad või kohustised on denomineeritud vääringus, mis ei ole ettevõtte arvestusvaluuta.

Suurem osa ettevõtte finantsvaradest ja -kohustistest, sealhulgas laenu, on eurodes.

Ettevõtte ei ole kasutanud finantsinstrumente, et kaitsta ennast võimalike valuutariskide eest, mis võivad tulevikus välisvaluutades äritehingutest, varadest ja kohustistest tekkida. Välisvaluutas tehtud tehingutest saadud tulud ja kulud kajastatakse muude äritulude/-kulude või finantstulude/-kulude all kasumina/kahjumina valuutakursi muutusest.

Intressirisk

Ettevõtte intressirisk tuleneb laenukohustistest. Muutuva intressimääraga laenukohustised jätavad ettevõtte avatuks rahavoo intressimäära riskile. 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga olid kõik ettevõtte laenukohustised muutuva intressimääraga (lisad 19 ja 24). Ettevõtte juhtkond jälgib pidevalt intressimäära kõikumisi ja tegutseb vastavalt. 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga ei olnud intressimäära muutuste mõju märkimisväärne, kuna 3 kuu EURIBOR/EONIA jäid alla nulli ning võrdusid seega vastavate laenulepingute kohaselt nulliga.

Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb rahast ja rahalähenditest, antud laenudest ning muudest nõuetest (lisa 14). Ettevõtte hoiustab oma raha ja rahalähendeid ainult hea krediitdireitinguga pankades. Ettevõtte nõuded ostjate vastu ja muud nõuded ning laenusaldod on seotud seotud osapooltega ning seega leiab ettevõtte juhtkond, et nende avatus krediidiriskile ei ole märkimisväärne. Ettevõtte ei ole kehtestanud krediidiriski juhtimiseks ja jälgimiseks ametlikke sise-eeskirju.

Krediidiriski minimeerimiseks hinnatakse potentsiaalse lepingupartneri maksevõimet. Kõikide lepingupartneritega sõlmitakse lepingud toodete ostu ja müügi kohta ning makse tehakse ainult usaldusväärsetele partneritele. Võimalusel kasutab ettevõtte krediidiriski maandamiseks lisameetmena regressiõiguse faktoringut.

Aruandeperioodil krediitilimiite ei ületatud ning juhtkond ei eelda kahjumeid kõnealuste lepingupartnerite kohustuste täitmata jätmisest.

Likviidsusrisk

Ettevõttel ei olnud 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga muid mittetuletisinstrumentidest finantskohustusi peale rendikohustiste (vt lisa 24 (iv)). Rendikohustiste lepingulised diskonteerimata rahavood ja teave nende tähtaegade kohta on toodud lisa 24 (iv).

Kõik võlad tarnijatele ja muud võlad on lühiajalised ning nende bilansilised väärtused on ligilähedased nende õiglasele väärtusele, sest diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Ettevõtte haldab likviidsusriski, jälgides käibekapitali muutusi ja tagades piisava rahastamise. Ettevõtte rahahalduse printsiibi alusel kogutakse ettevõtte raha spetsiaalsetele pangakontodele ja juhitakse FU grupi tasandil. Igapäevase likviidsusvajaduse katmiseks määrab FU grupi juhtkond ettevõtte pangakontodel säilitatavad minimaalsed sularahasaldod.

Riskianalüüs ja riskihalduskavade koostamine viiakse läbi tippjuhtkonna tasandil. Ettevõtte likviidsusriskipoliitika põhineb konservatiivsel lähenemisel, mille peamine eesmärk on kaitsta äritegevusest tulenevaid rahavoogusid, et tagada piisav likviidsus, mis võimaldaks võetud kohustiste õigeaegset arveldamist.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

3. Finantsriskide juhtimine (jätkub)

Likviidsusrisk (jätkub)

(ii) Kapitaliriski juhtimine

Ettevõtte eesmärgid kapitali haldamisel on tagada ettevõtte võime jätkata tegutsemist, et pakkuda aktsionäridele tulu ja kasu teistele sidusrühmadele ning säilitada kapitali maksumuse vähendamiseks optimaalne kapitali struktuur.

Kapitalistruktuuri säilitamiseks või kohandamiseks võib ettevõtte korrigeerida aktsionäridele makstavaid dividende, tagastada aktsionäridele kapitali, emiteerida uusi aktsiaid või müüa võla vähendamiseks varasid.

Juhtkonna poolt 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga määratletud kapital koosneb ettevõtte omakapitalist koos ettevõtte netovõlaga, nagu on näidatud bilansis.

Ettevõttel on üks võtmepartner, kes tagab keskse finantshaldustsuse kaudu operatiivüksuste lühi- ja pikaajalise rahastamise.

Võla suhtarvud olid 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga järgmised:

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Laenukohustised kokku (lisa 24)	3 285 872	3 832 754
Miinus: raha ja rahalähendid (lisa 22)	(1 419 521)	(633 113)
Netovõlg	1 866 350	3 199 641
Omakapital kokku	31 707 212	24 601 770
Kogu kapital vastavalt juhtkonna määratlusele	33 573 562	27 801 411
Võla ja omakapitali suhe	6%	12%

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte võla ja omakapitali suhe 6% (31. detsember 2020: 12%). Muutus tulenes peamiselt ettevõtte omakapitali ja pangakontode suurenemisest aruandekuupäeva seisuga.

FU grupi laenuvõimaluste tingimuste kohaselt on FU grupp kohustatud täitma teatud finants- ja mittefinantstingimusi. Vt ka lisa 24 (vii).

(iii) Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse hindamise meetodite erinevad tasemed on määratletud järgmiselt:

- Noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele (tase 1)
- Muud sisendid kui taseme 1 noteeritud hinnad, mis on vara või kohustise puhul jälgitavad kas otse (st kui hinnad) või kaudselt (st on hindadest tuletatud) (tase 2)
- Vara või kohustiste sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (st mittejälgitavad sisendid) (tase 3)

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide (nt noteerimata omakapitaliväärtpaberid) õiglane väärtus määratakse hindamismeetodite abil. Hindamismeetodid maksimeerivad võimalusel jälgitavate turuandmete kasutamist ning toetuvad võimalikult vähe üksusespetsiifilistele hinnangutele. Kui kõik instrumendi õiglase väärtuse seisukohalt vajalikud olulised sisendid on jälgitavad, on instrument liigitatud tasemele 2. Kui üks või mitu olulist sisendit ei põhine jälgitavatel turuandmetel, on instrument liigitatud tasemele 3.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei erinenud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustiste bilansilised väärtused 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga oluliselt nende õiglastest väärtustest (3. tase).

Finantskohustiste õiglase väärtuse avalikustamiseks diskonteeritakse tulevasi lepingulisi rahavooge kehtiva turuintressimääraga, mis on kättesaadav sarnaste finantsinstrumentide jaoks (3. tase).

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

4. Olulised arvestushinnangud, otsused ja eeldused

Hinnanguid ja otsuseid vaadatakse pidevalt üle ning need põhinevad eelneval kogemusel ja muudel teguritel, kaasa arvatud ootused tulevaste sündmuste kohta, mida peetakse antud olukorras mõistlikuks. Ettevõtte teeb tuleviku kohta hinnanguid ja eeldusi. Sellest tulenevad arvestushinnangud vastavad harva tegelikele tulemustele. Järgnevalt käsitletakse hinnanguid ja eeldusi, mille puhul esineb märkimisväärne risk varade ja kohustiste bilansilise väärtuse oluliseks korrigeerimiseks järgmise majandusaasta jooksul.

Piiratud elueaga materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku majandusliku eluea hindamine

Juhtkond on kohustatud hindama varade kasulikkust majanduslikku eluiga ja jääkväärtust, et amortisatsiooni arvestataks süstemaatiliselt kuni jääkväärtuseni. Piiratud elueaga materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku majandusliku eluea hinnangud põhinevad juhtkonna kogemusel ning võrdlusel tööstusharu teiste sarnaste varadega. Vastavate varade tegelik eluiga võib olla aga siiski erinev. Muutused kasuliku eluea ja jääkväärtuste kohta antavates hinnangutes võivad mõjutada oluliselt aasta amortisatsioonikulu ja seega ka aasta tulemust.

Firmaväärtuse ja tütarettevõtetele tehtud investeeringute väärtuse eeldatav langus

Ettevõtte kontrollib kord aastas, kas firmaväärtuse väärtus on langenud, vastavalt lisas 2 toodud arvestuspõhimõtetele. Raha teenivate üksuste kaetav väärtus on leitud kasutusväärtuse arvutuste alusel. Need arvutused nõuavad hinnangute kasutamist, nagu on kirjeldatud lisas 17.

2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga järeldas juhtkond, et firmaväärtuse väärtus ei ole langenud.

2020. aasta 31. detsembri seisuga hinnati alla investeeringud tütarettevõttesse (3. tase). Muudatusi ei peetud 2021. aasta 31. detsembri seisuga vajalikuks. Vt ka lisa 18.

Kinnisvarainvesteeringute väärtuse hindamine

Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse leidmiseks on juhtkond kaasanud sõltumatud kinnisvara hindajad, kuid lõpliku väärtuse määramisel arvestatakse siiski ka juhtkonnapoolsete korrigeerimistega (3. tase). Vt ka lisa 16.

Rendilepingud

Rendimaksete nüüdisväärtuse arvutamisel on kaks võtmesisendit, mille kohta juhtkond oma hinnangu peab andma: lepingu pikendamise võimaluse kasutamise tõenäosus ning rendi sisemine diskontomäär.

- Rendiperioodi määramisel võtab ettevõtte arvesse kõiki fakte ja asjaolusid, mis võiksid luua majandusliku stiimuli pikendamise võimaluse kasutamiseks. Rendiperioodi määramisel arvestatakse võimaliku pikendamise perioode vaid juhul, kui on piisavalt kindel, et seda võimalust kasutatakse.
- Diskonteerimiseks kasutatakse alternatiivset laenuintressimäära, mille näol on tegemist hinnangulise määraga, millega ettevõtte saaks sarnases majanduskeskkonnas sarnase väärtusega vara ostuks vajalikku laenu sarnastel tingimustel võtta.

Rendikohustised ja nendega seotud varad hinnatakse ümber, kui muudetakse rendiperioodi, rendimakseid või renditava vara ostuõiguse kasutamise tõenäosuse hinnangut.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

5 Müügitulu

	2021	2020
	EUR	EUR
Müügitulu tegevusalade kaupa		
Kaupade müük	35 180 219	31 073 220
Muud teenused	5 989	7 167
	35 186 208	31 080 387

2021. aastal muutis ettevõtte logistikaboonuste esitusviisi ning liigitas need müügi- ja turustuskulude alt ümber müügitulu vähendamiseks. Muutuse kajastamiseks liigitati 2020. aasta võrdlusandmed ümber: kaupade (jäätise) müüki ning müügikuludega seotud transpordi- ja logistikakulusid vähendati mõlemat 714 539 euro võrra (vt lisa 7).

Kaupade müük tooteliikide kaupa

Jäätis	18 784 477	17 267 372
Piimatooted	3 846 859	2 157 960
Külmkaup	12 442 168	11 535 878
Muud	106 716	112 010
	35 180 219	31 073 220

Tulude kajastamise ajastamine

Kindlal ajahetkel:

- Kaupade müük	35 180 219	31 073 220
- Teenuste osutamine	5 989	7 167
	35 186 208	31 080 387

Müügitulu geograafiliste piirkondade kaupa (kliendi asukoha alusel)

Eesti	33 028 864	28 867 757
Leedu	1 224 826	1 179 954
Läti	293 830	401 554
Soome	544 433	583 188
Teised riigid	94 255	47 934
	35 186 208	31 080 387

6 Müüdnud toodangu kulu

Müügiks ostetud materjalide ja kaupade kulud	19 145 425	16 592 001
Palgakulud	1 600 863	1 549 277
Riiklikud kohustuslikud sotsiaalkindlustusmaksed	530 272	512 277
Kütus, energia ja kommunaalteenused	375 970	261 561
Masinate remont ja hooldus	270 206	256 339
Materiaalse põhivara kulum (lisa 15)	247 418	235 946
Immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisa 17)	1 986	1 874
Muud tootmiskulud	299 770	281 001
	22 471 910	19 690 276

7 Müügi- ja turustuskulud

Transpordi- ja logistikakulud (1)	1 308 575	1 192 247
Turustus- ja müügiedenduskulud	1 294 538	931 193
Palgakulud	1 026 179	962 381
Materiaalse põhivara kulum (lisa 15)	669 002	719 172
Riiklikud kohustuslikud sotsiaalkindlustusmaksed	346 130	324 414
Remont ja hooldus	109 801	91 325
Ostjate vastu olevate ja muude nõuete väärtuse langus	772	1 291
Muud müügi- ja turustuskulud	324 434	221 348
	5 079 431	4 443 371

(1) 2020. aasta võrdlusandmete korrigeerimise kohta vt lisa 5.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

8 Üldhalduskulud

	2021	2020
	EUR	EUR
Konsultatsioonikulud*	530 056	535 777
Immateriaalse põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisa 17)	317 991	119 679
Palgad ja palkadega seotud kulud	265 049	248 739
Juhtidele arvestatud tasud (lisa 27(i.3))	222 823	238 238
Riiklikud kohustuslikud sotsiaalkindlustusmaksed	90 073	85 937
Juhtidele arvestatud tasude sotsiaalkindlustusmaksed (lisa 27(i.3))	73 532	78 098
Materiaalse põhivara kulum (lisa 15)	22 632	22 021
Muud üldhalduskulud	369 811	326 152
	1 891 967	1 654 641

* Seotud ettevõttele SIA Food Union Management 2021. aastal juhtimisteenuste eest makstavad summad liigitati muude üldhalduskulude alt ümber konsultatsioonikulude alla. Sama tehti ka 2020. aasta võrdlusandmetega summas 515 701 eurot.

Ülaltoodud konsultatsioonikulud hõlmavad audiitoritele makstud tasusid auditeerimise ja muude kindlustandvate teenuste eest summas 17 690 eurot (2020: 16 644 eurot).

9 Muud äritulud ja -kulud

9 (a) Muud äritulud

Intrassitulu seotud osapooltele antud laenudelt (lisa 27(iv))	164 300	28 640
Tulu ruumide rentimisest ja muudest sarnastest teenustest	25 148	31 816
Muud äritulud	79 853	27 347
	269 301	87 803

9 (b) Muud ärikulud

Muud ärikulud	12 668	10 565
Kinnisvaramaks	17 583	17 583
Trahvid ja viivised	51 738	8 820
	81 988	36 968

9 (c) Muud kasumid/(kahjumid), neto

Materiaalse põhivara müük (lisa 15)	14 195	20 846
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus (lisa 16)	1 316 481	-
Tütarettevõttesse tehtud investeeringute väärtuse langus	-	(1 564 296)
	1 330 675	(1 543 450)

10 Tööjõukulud

Palgakulu (lisad 6, 7, 8)	2 892 091	2 760 397
Sotsiaalkindlustus ja muud sissemaksed (lisad 6, 7, 8)	966 475	922 627
Juhtidele arvestatud tasud (lisad 8, 27(i.3))	222 823	238 238
Juhtidele arvestatud tasude sotsiaalkindlustusmaksed (lisad 8, 27(i.3))	73 532	78 098
	4 154 921	3 999 360

Keskmine töötajate arv majandusaastal:

203

209

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

11 Finantskulud

Intressikulu:

- Laenud seotud osapooltelt (lisa 27 (iii))	-	31 832
- Ostuõigusega vara kasutusõigus (lisa 24 (viii))	7 541	8 243
- Ostuõigusega vara kasutusõigus (lisa 24 (viii))	66 117	39 661
- Muud intressikulud	79 228	62 294
Edasilükatud refinantseerimiskulude amortisatsioon	-	52 196
Muud finantskulud	2 561	5 023
	155 447	199 249

12 Olemuspõhine kululiigitus

	2021	2020
	EUR	EUR
Kasutatud materjalide ja kaupade maksumus	19 145 425	16 592 001
Palgakulud, sh juhtidele arvestatud tasud	4 154 921	3 999 360
Transport, logistika ja materjalide maksumus	1 349 953	1 234 311
Turustus-, müügiesindus- jms kulud	1 612 037	1 145 093
Põhivara kulum ja väärtuse langus (lisa 15, 17)	1 259 030	1 098 693
Kütus, energia, masinate hooldus ja remont	755 978	609 225
Muud üldhalduskulud	865 136	833 661
Muud tootmiskulud	253 921	235 653
Konsultatsioonikulud	20 659	20 076
Reisikulud	7 125	2 437
Nõuete allahindlus	772	1 291
Rendikulu – lühiajalised ja madala väärtusega varad	18 351	16 487
Müügi- ja halduskulud kokku:	29 443 308	25 788 288

13 Finantsinstrumendid kategooriate kaupa

	31. detsember	31. detsember
	2021	2020
	EUR	EUR
Varad bilansis		
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad:		
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, v.a ettemaksed (lisa 21)	1 498 524	1 334 318
Kontsernikonto hoius (lisa 19)	8 870 957	3 006 394
Raha ja rahalahendid (lisa 22)	1 419 521	633 113
Kokku	11 789 003	4 973 825
Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad:		
Faktooringulepingust tulenevad nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	283 097	318 822
	283 097	318 822
Kohustised bilansis		
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustised:		
Laenud, sealhulgas rendikohustised (lisa 24)	3 285 872	3 832 754
Võlad tarnijatele ja muud võlad (v.a palgad ja maksud) (lisa 25)	3 538 598	2 250 283
	6 824 469	6 083 037

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

14 Finantsvarade krediitkvaliteet

Ettevõtte on kahte liiki finantsvarasid, mille suhtes kohaldatakse IFRS 9 uut eeldatava krediitkahju mudelit: nõuded ostjate vastu ning korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad võlainstrumendid (laenud).

Nõuded ostjate vastu

Ettevõtte rakendab eeldatava krediitkahju mõõtmiseks lihtsustatud meetodit, mille kohaselt kasutatakse eluaegset eeldatavat kahju kõigi ostjate vastu olevate nõuete puhul, mis on rühmitatud krediititunnuste ja maksetähtaja ületanud päevade arvu alusel.

Eeldatava krediitkahju määrad põhinevad kahe aasta jooksul enne aruandeperioodi lõppu toimunud müükide makseprofiilidel ja sellel perioodil tekkinud krediitkahjudel. Varasemaid kahjumäärasid korrigeeritakse, et kajastada ajakohast ning tulevikku vaatavat informatsiooni. Ettevõtte hindas majanduskeskkonda kohalikul turul, kus ta tegutseb, ning oma tööstusharu prognoose. Riigi ja tööstuse prognoosid näitavad stabiilset kasvu sarnaselt varasemate aastatega. Töötuse määr on madal ja peaks püsima stabiilsena. Õiguslikus keskkonnas ei ole oodata muutusi, mis võiksid tööstust oluliselt mõjutada. Lisaks vaatas ettevõtte läbi kliendiportfellid ning ei usu, et keegi neist võiks oma kohustused täitmata jätta. Seetõttu hindas ettevõtte, et varasemate perioodide andmete analüüs annab piisava aluse väärtuse languse arvutamiseks.

Nõudeid seotud osapoolte vastu käsitatakse eraldi grupina, mille puhul puuduvad hinnataval perioodil krediitkahjud. Sellest tulenevalt ei kajastata seotud osapooltega seotud nõuete osas ka nende eluea jooksul eeldatavaid krediitkahjusid.

Selle põhjal määrati allahindlus 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga järgmiselt:

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Bruto nõuded ostjate vastu, v.a seotud osapooled	1 703 060	1 596 821
Allahindlus	(776)	(1 019)
Eeldatav kahjumäär, %	0,05%	0,06%
Bruto nõuded seotud osapoolte vastu	79 337	57 338
Allahindlus	-	-
Eeldatav kahjumäär, %	0,00%	0,00%

Muutused eeldatavas krediitkahjus ostjate vastu suunatud ja muude nõuete puhul on järgmised:

	2021 EUR	2020 EUR
Saldo aasta alguses	1 019	9 604
Laekunud ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	(243)	(8 585)
Saldo aasta lõpus	776	1 019

Nõuded ostjate vastu kantakse maha, kui ei ole põhjendatud ootusi nende sissenõudmiseks. Näitajateks, mis viitavad sellele, et põhjendatud ootusi nõude sissenõudmiseks ei ole, on muu hulgas võlgniku suutmatuse leppida ettevõttega kokku tagasimaksekavas, samuti deklareeritud maksejõuetus või võlgniku likvideerimine.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad võlainstrumendid

Kõiki ettevõtte poolt seotud osapooltele antud laene (korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavaid võlainstrumente) käsitatakse eraldi grupina, mille puhul puuduvad hinnataval perioodil krediitkahjud. Seotud osapoolte vastu olevatel laenunõuetel on madal krediidirisk, mis põhineb eeldusel, et nendel osapooltel on väike maksejõuetuse risk ja nad on võimelised oma lepingujärgseid kohustusi täitma, mistõttu on perioodi allahindlus piiratud eeldatava kahjuga järgmise 12 kuu jooksul.

Sellest tulenevalt ei kajastata seotud osapooltega seotud laenunõuete osas eeldatavaid krediitkahjusid.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

15 Finantsvarade krediitkvaliteet (jätkub)

Krediidiriski hindamisel loetakse kontsernikonto saldodega seotud riski sama madalaks kui raha ja rahalähendite puhul.

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Kontsernikonto hoius	8 870 957	3 006 394
Laenud kokku	8 870 957	3 006 394

Raha ja rahalähendid ning hoiused

Kuigi rahale ja rahalähenditele ning hoiustele kohalduvad samuti IFRS 9 väärtuse languse kajastamise põhimõtted, siis kuna sularaha ja hoiuseid hoitakse ainult kõrgema (A) krediitdireitinguga pankades, oli tuvastatud väärtuse langusest tulenev kahjum ebaoluline.

Pangas hoitav sularaha ja hoiused (vastavalt reitinguagentuuri Moody's reitingule) käesoleva raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeval (lisa 22):

B-reitingud	1 418 129	629 579
	1 418 129	629 579

14 Materiaalne põhivara

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara ja sõidukid	Lõpetamata põhivara ja ettemaksed	Kokku
31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta seisuga	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Algsaldo bilansiline väärtus	3 056 210	1 030 790	556 105	-	4 643 105
Soetused	2 668 875	24 565	179 867	211 945	3 085 252
Müügid	(37 381)	(118 698)	(180 995)	-	(337 074)
Akumuleeritud kulum müüdid varadelt	37 381	118 698	178 541	-	334 620
Amortisatsioonikulu (lisa 12)	(605 981)	(192 730)	(178 429)	-	(977 140)
Ümberliigitamise bilansiline väärtus	-	64 454	2 695	(67 149)	-
Lõppsaldo bilansiline väärtus	5 119 104	927 079	557 784	144 796	6 748 763
Seisuga 31. detsember 2020:					
Soetusmaksumus	7 365 582	8 469 987	2 518 109	144 796	18 498 474
Akumuleeritud kulum	(2 246 478)	(7 542 908)	(1 960 325)	-	(11 749 711)
Bilansiline väärtus	5 119 104	927 079	557 784	144 796	6 748 763
31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta seisuga					
Algsaldo bilansiline väärtus	5 119 104	927 079	557 784	144 796	6 748 763
Soetused	18 715	9 576	159 553	461 463	649 308
Müügid	(18 715)	(16 770)	(144 934)	-	(180 419)
Akumuleeritud kulum müüdid varadelt	18 715	16 770	143 892	-	179 377
Amortisatsioonikulu (lisa 12)	(559 434)	(196 836)	(182 782)	-	(939 052)
Ümberliigitamise bilansiline väärtus	94 337	319 276	34 168	(591 587)	(143 806)
Lõppsaldo bilansiline väärtus	4 672 722	1 059 095	567 680	14 673	6 314 170
Seisuga 31. detsember 2021:					
Soetusmaksumus	7 459 918	8 782 068	2 566 897	14 673	18 823 556
Akumuleeritud kulum	(2 787 196)	(7 722 974)	(1 999 217)	-	(12 509 387)
Bilansiline väärtus	4 672 722	1 059 095	567 680	14 673	6 314 170

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

15 Materiaalne põhivara (jätkub)

Rahavoogude aruandes sisaldavad laekumised materiaalse põhivara müügist järgmist:

	2021	2020
	EUR	EUR
Bilansiline väärtus	1 042	2 454
Põhivara müügist saadud kasum	14 195	20 846
Laekumised materiaalse põhivara müügist	15 237	23 300

2021. ja 2020. aastal ei ole ettevõtte kapitaliseerinud tingimustele vastavate varadega seotud laenukasutuse kulutusi.

Amortisatsioonikulu kajastub müüdud toodangu kulus, müügi- ja turustuskuludes ning üldhalduskuludes (lisad 6, 7, 8 ja 12).

Täielikult amortiseerunud, kuid endiselt kasutuses oleva immateriaalse ja materiaalse põhivara bilansiline väärtus 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli 7 246 811 eurot (31. detsember 2020: 7 184 330 eurot).

Lisainformatsioon panditud materiaalse põhivara ja kapitalikohustuste kohta on toodud lisas 24 (vii).

Ülal materiaalse põhivara bilansilise väärtuse koosseisus esitatud ostuõigusega vara kasutusõiguse (varem: kapitalirent) ja ostuõigusega vara kasutusõiguse (varem: kasutusrent) bilansilised väärtused olid järgmised:

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara ja sõidukid	Kokku
Ostuõigusega vara kasutusõigus (kapitalirent)	-	196 119	336 288	532 407
Ostuõigusega vara kasutusõigus (kasutusrent)	3 493 198	-	-	3 493 198
Rendilepingutega mitteseotud materiaalne põhivara	1 625 906	730 960	366 292	2 723 158
Seisuga 31. detsember 2020:	5 119 104	927 079	702 580	6 748 763
Ostuõigusega vara kasutusõigus (kapitalirent)	-	61 715	261 632	323 347
Ostuõigusega vara kasutusõigus (kasutusrent)	3 008 391	-	-	3 008 391
Rendilepingutega mitteseotud materiaalne põhivara	1 664 331	997 380	306 048	2 967 759
Seisuga 31. detsember 2021:	4 672 722	1 059 095	567 680	6 299 497

Aruandeperioodil toimunud liikumised ostuõigusega vara kasutusõiguses on võetud kokku järgmises tabelis:

	2021	2020
	EUR	EUR
Algsaldo bilansiline väärtus	3 493 197	1 372 489
Soetused	18 715	2 668 875
Müügid	(18 715)	(37 381)
Akumuleeritud kulum müüdud varadelt	18 715	37 381
Amortisatsioonikulu	(503 521)	(548 167)
Saldo aasta lõpus	3 008 391	3 493 197

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

16 Kinnisvarainvesteeringud

	2021 EUR	2020 EUR
Algsaldo bilansiline väärtus	2 083 519	2 083 519
Müügid	(77 505)	-
Akumuleeritud kulum müüdnud varadelt	77 505	-
Ümberliigitamise bilansiline väärtus (lisa 15)	143 806	-
Õiglase väärtuse muutus (lisa 9 (c))	1 316 481	-
Saldo aasta lõpus	3 543 806	2 083 519

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse maad ja ehitisi Tallinnas aadressil Peterburi tee 42, mida ettevõtte oma äritegevuses ei kasuta. Kinnisvara asub Tallinna hästi arenenud tööstus- ja äripiirkonnas, millest 70% on määratud detailplaneeringu kohaselt äritegevuseks ja 30% tootmiskaas. Olemasolevatest hoonetest lammutatakse silikaattellistest ehitatud vanemad ehitised, kuid lubjakivist ehitatud külkhoone tuleb rekonstrueerida. Sissepääsu kõrval asuva toidutootmise mitteiluruumid on koormatud tähtajalise rendilepinguga kuni 2027. aastani.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse õiglases väärtuses. 5. novembril 2021 teostas sõltumatu sertifitseeritud hindaja Pindi Kinnisvara OÜ ettevõtte Harju maakonnas Tallinnas Lasnamäe linnaosas aadressil Peterburi tee 42 ja 42a asuva kinnisvarainvesteeringu hindamise. Pindi Kinnisvara OÜ on seda tüüpi kinnisvarainvesteeringute hindamise ekspert.

Hindamine toimus turuväärtuse meetodil, nagu seda on kirjeldatud standardis IFRS 13. Antud meetod põhineb kinnisvara liigi ja infrastruktuuri poolest sarnastel turutehingutel.

Väline hindaja tugines oma hinnangus jälgitavatele sisenditele, korrigeerides saadud tulemust mõnevõrra vastavalt hinnatava kinnisvara eripäradele. Lisaks on juhtkond vähendanud nii saadud väärtust 350 000 euro võrra, et selles kajastuks ka vajalikud lammutus- ja rekonstrueerimiskulud.

Hindamise tulemusena kajastas ettevõtte kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse 1 316 481-eurose suurenemise, mis kajastati muude äritulude all. Vt ka lisa 9 (c).

Kinnisvarainvesteeringutelt saadav renditulu koos nendega seotud kommunaal- ja muude teenustega kajastatakse muude äritulude all real „Tulu ruumide rentimisest ja muudest sarnastest teenustest“ (lisa 9 (a)).

Lisainformatsioon tagatiste kohta on toodud lisa 24 (vii).

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

17 Immateriaalne põhivara

	Firmaväärtus	Kaubamärgid, brändid, patendid	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta seisuga	EUR	EUR	EUR	EUR
Algsaldo bilansiline väärtus	8 783 452	2 186 032	31 975	11 001 459
Soetused	-	-	13 642	13 642
Amortisatsioonikulu (lisa 12)	-	(109 418)	(12 135)	(121 553)
Lõppsaldo bilansiline väärtus	8 783 452	2 076 614	33 482	10 893 548
Seisuga 31. detsember 2020:				
Soetusmaksumus	8 783 452	2 751 562	428 254	11 963 268
Akumuleerunud kulum ja väärtuse langus	-	(674 948)	(394 772)	(1 069 720)
Bilansiline väärtus	8 783 452	2 076 614	33 482	10 893 548
31. detsembril 2021 lõppenud majandusaasta seisuga				
Algsaldo bilansiline väärtus	8 783 452	2 076 614	33 482	10 893 548
Soetused	-	-	95 848	95 848
Müügid	-	(276 562)	(3 800)	(280 362)
Akumuleeritud kulum müüdud varadelt	-	276 562	3 800	280 362
Amortisatsioonikulu (lisa 12)	-	(307 246)	(12 731)	(319 977)
Lõppsaldo bilansiline väärtus	8 783 452	1 769 368	116 609	10 669 419
Seisuga 31. detsember 2021:				
Soetusmaksumus	8 783 452	2 475 000	520 301	11 778 753
Akumuleerunud kulum ja väärtuse langus	-	(705 632)	(403 702)	(1 109 334)
Bilansiline väärtus	8 783 452	1 769 368	116 609	10 669 419

Amortisatsioonikulu kajastub koondkasumiaruandes müüdud toodangu kulus, müügi- ja turustuskuludes ning üldhalduskuludes (lisad 6, 8 ja 12).

Premia grupi firmaväärtuse languse test

Varade, sh firmaväärtuse, kaetav väärtus on määratud kindlaks nende kasutusväärtuse alusel. Kasutusväärtuse arvutamisel kasutatakse maksustamisjärgseid rahavoogude prognoose, mis põhinevad juhtkonna poolt kinnitatud järgmise aruandeaasta eelarvel ja täiendavatel prognoosidel järgmise nelja aasta kohta.

Põhilised eeldused, mida kasutati kasutusväärtuse arvutamisel 2021. aastal, olid järgmised:

- EBITDA marginaal %: 15,07–14,58%
- Diskontomäär (WACC): 7,97–7,83%

Kokku testiti vara väärtuse languse osas 35 673 206 euro (31. detsember 2020: 26 516 814 euro) väärtuses Premia grupi vara, mis sisaldas põhivara (sh firmaväärtust) ja netokäibekapitali, kuid mitte kinnisvarainvesteeringuid. Juhtkonna hinnangu kohaselt ületas kasutusväärtuse põhjal leitud kaetav väärtus ülalnimetatud bilansilist väärtust 107 023 277 euro (31. detsember 2020: 96 859 807 euro) võrra.

2021. aasta 31. detsembri seisuga ei muudaks ükski muutus põhilistes eeldustes kaetavat väärtust ligilähedaseks õiglasele väärtusele.

Põhilised eeldused, mida kasutati kasutusväärtuse arvutamisel 2020. aastal, olid järgmised:

- EBITDA marginaal %: 14,98–13,85%
- Diskontomäär (WACC): 8,66–8,51%

Seega puudusid nii 2021. kui ka 2020. aasta 31. detsembri seisuga indikatsioonid firmaväärtuse või kaubamärkide bilansilise väärtuse vähenemise kohta.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

18 Investeeringud tütarettevõtetesse

Ettevõtte osalused noteerimata tütarettevõtetes olid järgmised:

Nimi	31. detsember 2021, %	31. detsember 2020, %	31. detsember 2021, EUR	31. detsember 2020, EUR
Premia FFL JSC (Läti)	100%	100%	879 981	879 981
Premia KPC JSC (Leedu)	100%	100%	2 777 053	2 777 053
Kokku			3 657 034	3 657 034

Mõlema tütarettevõtte põhitegevuseks on jäätise, piimatoodete ja külmkauba müük.

Tuginedes juhtkonna hinnangule ettevõtte tulevaste majandustulemuste kohta, hinnati ettevõttesse Premia FFL JSC tehtud investeeringu väärtus 2020. aastal 1 564 296 euro võrra alla. Muudatusi ei peetud 2021. aasta 31. detsembri seisuga vajalikuks.

19 Laenunõuded

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Kontsernikonto hoius (lisa 27 (iv))	8 870 957	3 006 394
Lühiajalised laenud kokku	8 870 957	3 006 394

Juhtkond on arvamusel, et laenunõuete bilansiline väärtus on 2021. aasta ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga ligilähedane nende õiglasele väärtusele. Laenunõuded on tagatiseta ja denomineeritud eurodes. Maksimaalne krediidiriski positsioon bilansipäeva seisuga oli võrdne iga eespool nimetatud laenude klassi bilansilise väärtusega. Lisainformatsioon kommertsipandi kohta on toodud lisa 24 (vii). Laenunõuete liikumise kohta vt lisa 27 (iv).

20 Varud

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Tooraine ja materjal	955 334	701 061
Müügiks ostetud kaubad	2 168 440	2 160 145
Lõpetamata toodang	495	799
Kaubad teel	53 369	8 398
	3 177 638	2 870 403

Lisainformatsioon panditud varade kohta on toodud lisa 24 (vii).

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

21 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Nõuded ostjate vastu	1 700 644	1 594 492
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisa (27) (ii))	79 337	57 338
Eraldised lootusetute ja ebatõenäoliselt laekuvate nõuete katteks (lisa 14)	(776)	(1 019)
Lühiajalised nõuded ostjate vastu kokku	1 779 205	1 650 811
Muud nõuded	2 417	2 329
Ettemaksed	22 931	31 698
Muud maksud	32 305	32 165
Lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku	1 836 858	1 717 003

Nii 2021. kui ka 2020. aasta 31. detsembri seisuga oli ostjate vastu suunatud ja muude nõuete bilansiline väärtus ligilähedane nende õiglasele väärtusele. Maksimaalne krediidiriski positsioon aruandekuupäeva seisuga oli võrdne iga eespool nimetatud nõuete kategooria bilansilise väärtusega. Nii 2021. kui ka 2020. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtte ostjate vastu suunatud ja muude nõuete bilansiline väärtus denomineeritud peamiselt eurodes.

Lisainformatsioon panditud varade kohta on toodud lisa 24 (vii).

Ettevõttel on võimalus müüa regressiõigusega nõudeid mõningate võtmeklientide vastu. 2021. aasta 31. detsembri seisuga oli sel viisil müüdud nõudeid kokku 2 268 014 eurot (31. detsember 2020: 1 865 204 eurot).

22 Raha ja pangakontod

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Raha pangas	1 145 241	63 501
Sularaha	1 393	3 534
Raha teel	1 065	-
Nõudmiseni hoiused	271 823	566 078
	1 419 521	633 113

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte väljastanud tagatisraha summas 566 078 eurot kinnisvararendi arvete tasumise garanteerimiseks. 2021. aasta novembris vähendati tagatisraha 271 823 euron.

Nii 2021. kui ka 2020. aasta 31. detsembri seisuga olid ettevõtte raha ja rahalähendite bilansiline väärtus denomineeritud eurodes.

23 Aktsiakapital ja jaotamata kasum

2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga koosnes Premia TKH aktsiakapital 4 008 284 nimiväärtusega registreeritud aktsiast. Iga aktsia annab üldkoosolekul ühe hääle. Premia TKH ainuaktsionär on Food Union Holding (CY) Company Limited. Omaniku aktsiad on registreeritud Eesti Väärtpaberikeskuses ja ei ole turul vabalt kaubeldavad. Premia TKH põhikirjas sätestatud maksimaalne aktsiakapital on 10 miljonit eurot.

Nii 2021. kui ka 2020. aasta 31. detsembri seisuga oli aktsiakapital 2 561 760 eurot.

2021. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõttel jaotamiseks 25 624 779 euro (31. detsember 2020: 18 519 338 euro) väärtuses jaotamata kasumit. Dividendidena jaotatavale puhaskasumile kohalduv tulumaksumäär on 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kuna ettevõtte ei ole eelmisel kolmel aastal dividende maksnud, oleks kohaldatav maksumäär 20/80. 2021. aasta 31. detsembri seisuga oleks olnud võimalik maksta netodividendidena välja 25 624 779 eurot (31. detsember 2020: 18 519 338 eurot) ning sellega kaasnev tulumaks oleks olnud 5 124 956 eurot (31. detsember 2020: 3 703 868 eurot).

2020. aastal maksis ettevõtte välja oma tütarettevõttelt Premia KPC JSC saadud dividendid summas 500 000 eurot. Nende dividendidega seotud tulumaksu kajastas ja maksis Premia KPC JSC.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

24 Laenukohustised

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Pikaajalised laenukohustised:		
Ostuõigusega rendikohustised	180 440	218 007
Ostuõigusega rendikohustised	2 491 872	2 989 676
	2 672 311	3 207 683
Lühiajalised laenukohustised:		
Ostuõigusega rendikohustised	97 041	121 550
Ostuõigusega rendikohustised	516 519	503 521
	613 560	625 071
Laenukohustised KOKKU:	3 285 872	3 832 754

(i) **Õiglased väärtused:** laenukohustiste bilansilised väärtused olid 2021. aasta ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga ligilähedased nende õiglasele väärtusele.

(ii) **Välisvaluutad:** laenukohtiste bilansilised väärtused on denomineeritud eurodes.

(iii) **Pikaajaliste laenukohustiste tähtajad** on 2–5 aastat.

(iv) Rendikohustised

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
<i>Ostuõigusega rendikohustised (varem: kapitalirent):</i>		
Kuni 1 aasta	97 041	121 550
1–5 aastat	180 440	218 007
	277 481	339 557
<i>Ostuõigusega rendikohustised (varem: kasutusrent):</i>		
Kuni 1 aasta	516 519	503 521
1–5 aastat	2 491 872	2 989 676
	3 008 391	3 493 197
Rendikohustiste nüüdisväärtus	3 285 872	3 832 754
Rendikohustiste tulevased finantskulud	210 831	273 683
Minimaalsed rendimaksed kokku	3 496 703	4 106 437
Minimaalsed rendimaksed:		
Kuni 1 aasta	676 727	697 277
1–5 aastat	2 819 975	3 409 160
	3 496 703	4 106 437

2021. aasta ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga olid ostuõigusega rendikohustised sisuliselt tagatud, kuna õigused renditavale varale lähevad rendilepingu rikkumisel automaatselt tagasi rendileandjale.

(v) 2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga oli **kasutamata saldo** null eurot.

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

24 Laenukohustised (jätkub)

(vi) Intressimäärad ja intressimäära muutused

2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga kandsid laenukohustised intressimäärasid, mis põhinesid 3 kuu EURIBOR-i/EONIA-l, millele lisandus marginaal, ning olid kooskõlas turumääradega.

Ettevõtte laenukohustiste avatus intressimäärade muutustele ja lepinguliste ümberhindamiste kuupäevad on järgmised:

	31. detsember 2021 EUR	31. detsember 2020 EUR
Ujuv intressimäär: 3 kuud või vähem (laenud seotud osapooltelt)	-	3 718
Ujuv intressimäär: 3–12 kuud	277 481	335 840
Fikseeritud intressimäär (ostuõigusega vara kasutusõigus)	3 008 391	3 493 196
	3 285 872	3 832 754

(vii) Pandid, tagatised ja eritingimused

Ettevõtte kuulub Food Union Groupi. Kõik Food Union Groupi (edaspidi ka: FU grupp) põhi- ja käibevarad on panditud vastavate finants-, kommerts-, hüpoteek- jne lepingute alusel, et tagada kõiki FU grupi olemasolevaid ja tulevasi kohustisi ning kohustusi, mis on seotud krediidikorralduse raamlepingu, vaba tagasimaksega krediidilepingu, allutatud laenu ning tagatisagendi lepingu ja/või kõnealustest lepingutest tulenevate mis tahes muude finantsdokumentidega. Kõnealuste kohustiste arveldamise tähtaeg on 30. detsember 2025. Kõnealuste lepingute kohaselt on osad FU grupi ettevõtted (sh Premia Tallinna Külmuhoone AS) võlgnikud.

Krediidikorralduse raamlepingu kohaselt peavad olema FU grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes täidetud teatud finantstingimused. Finantstingimuste täitmise kohta tuleb esitada kvartaalseid aruandeid. 2021. aasta 31. detsembri seisuga koostatud FU grupi auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes toodud finantsteabe kohaselt, mida on korrigeeritud vastavalt krediidikorralduse raamlepingu nõuetele, täidab FU grupp kõiki asjakohaseid finantstingimusi.

(viii) Aasta jooksul toimunud liikumised laenukohustistes

	2021 EUR	2020 EUR
Liikumised ostuõigusega rendikohustistes:		
Saldo aasta alguses	339 557	487 452
Saadud	74 940	87 260
Tagasimakstud	(137 017)	(235 155)
Arvestatud intressid (lisa 11)	7 541	8 243
Makstud intressid	(7 541)	(8 243)
Saldo aasta lõpus	277 481	339 557

	EUR	EUR
Liikumised ostuõigusega rendikohustistes:		
Saldo aasta alguses	3 493 197	1 372 489
Aasta jooksul lisandunud	18 715	2 668 875
Aasta jooksul makstud	(503 521)	(548 167)
Arvestatud intressid (lisa 11)	66 117	39 661
Makstud intressid	(66 117)	(39 661)
Saldo aasta lõpus	3 008 391	3 493 197

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

25 Võlad tarnijatele ja muud võlad

	31. detsember	31. detsember
	2021	2020
	EUR	EUR
Võlad tarnijatele	3 455 161	1 815 233
Muud võlad	205 362	184 191
Viitvõlad	321 952	278 675
Viitvõlad seotud osapooltele (lisa 27 (ii))	-	221 434
Sotsiaalkindlustus ja samalaadsed sissemaksed	151 491	143 306
Käibemaks	272 288	290 182
Üksikisiku tulumaks	69 657	64 863
Muud maksud	15 284	15 989
Võlgnevused seotud osapooltele (lisa 27 (ii))	5 126	161 380
	4 496 321	3 175 253

Ühe aasta jooksul tarnijatele ja teistele osapooltele tasumisele kuuluvate võlakohustiste õiglane väärtus on ligilähedane nende bilansipäeva bilansilisele väärtusele.

Nii 2021. kui ka 2020. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõtte tarnijatele ja teistele osapooltele tasumisele kuuluvate võlakohustiste bilansiline väärtus denomineeritud peamiselt eurodes.

2021. aastal hakkas ettevõtte koos teiste seotud osapooltega kasutama käibekapitali juhtimiseks täiendavat instrumenti: teatavate tarnijate pöördfaktooringut kogumahas 3–5 miljonit eurot.

26 Tingimuslikud kohustused

(i) Garantiid

2020. aasta 31. detsembri seisuga oli Premia Tallinn Külkhoone AS väljastanud tagatisraha summas 566 078 eurot kinnisvararendi arvete tasumise garanteerimiseks. 2021. aasta jaanuaris vähendati tagatisraha 268 000 euron, novembris tõsteti 272 000 euron.

(ii) Panditud varad

VTB Bank (Europe) SE kasuks on panditud 4 008 284 Premia Tallinna Külkhoone AS-i aktsiat ja pangakonto Citadele banka Eesti filiaalis.

Lisainformatsioon muude ettevõtte laenukohustistega seoses panditud varade kohta on toodud lisa 24 (vii).

(iii) Maksu- ja Tolliametiga seotud tingimuslikud kohustised

Maksuhalduril on igal ajal õigus kontrollida Premia TKH maksuarvestust 3 kuni 5 aasta jooksul pärast vastava maksudeklaratsiooni esitamise tähtaega ning määrata vajadusel täiendavaid maksukontrolle, intresse ja trahve. Ettevõtte juhtkond ei ole teadlik asjaoludest, mille tulemusena võiks tekkida ettevõttele sellega seoses olulisi lisakohustisi.

27 Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks loetakse osapooli, kellest üks omab teise üle kontrolli või olulist mõju finants- ja äritegevust puudutavate otsuste tegemisel.

Seotud osapooled on:

- Ettevõtte ainuaktsionär Food Union Holding (CY) Company Limited ja isikud, kellel on oluline mõju Food Union Holding (CY) Company Limitedi üle
- Food Union Holding (CY) Company Limitedi konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- Nõukogu liikmed ja kõigi ettevõtte üksuste juhatuste liikmed
- Eespool nimetatud isikute lähisugulased ning nendega seotud ettevõtted

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

27 Tehingud seotud osapooltega (jätkub)

Seotud osapooltega toimusid järgmised tehingud:

(i) Müük ja muud teenused ning juhtivtöötajate tasud

(i.1) Kaupade ja muude teenuste müük seotud osapooltele

	2021	2020
	EUR	EUR
Kaupade (peamiselt jäätise) müük	1 611 038	1 624 793
	1 611 038	1 624 793

Müügitulu seotud osapooltele geograafiliste piirkondade kaupa (kliendi asukoha alusel)

Leedu	1 224 826	1 179 954
Läti	291 957	396 905
Taani	75 434	47 934
Muud	18 821	-
	1 611 038	1 624 793

(i.2) Kaupade ja teenuste ost

Kaupade ost (müüdud toodangu kulu)	5 043 268	3 010 480
Saadud teenused (müügi- ja turustuskulud)	8 702	8 290
Saadud teenused (üldhalduskulud)	510 825	515 701
	5 562 795	3 534 471

(i.3) Juhtivtöötajate tasud

Aruandeaastal juhtivtöötajatele makstud tasud olid kokku 296 355 eurot (2020: 316 336 eurot). Vt lisa 10.

(ii) Aastalõpu saldod

Nõuded seotud osapoolte vastu (lisa 21)

	31. detsember	31. detsember
	2021	2020
	EUR	EUR
Premia KPC JSC	69 298	57 188
Mejerigaarden JSC	7 842	-
Muud	2 197	150
	79 337	57 338

Võlgnevused seotud osapooltele (lisa 25)

Food Union Management LLC	-	221 434
Valmieras piens JSC	-	26 895
Rīgas Piena kombināts JSC	5 126	134 485
	5 126	382 814

Ülaltoodud jooksva aasta lõpu saldod ei kanna intresse, on tagatiseta ning on nõudmisel tagasi makstavad. Seotud osapoolte vastu olevate nõuete väärtus ei ole langenud.

(iii) Laenud seotud osapooltelt

(a) Laenud seotud osapooltelt:

	2021	2020
	EUR	EUR
Saldo aasta alguses	-	3 017 037
Aasta jooksul tagasi makstud laenud	-	(3 061 579)
Arvestatud intressid (lisa 11)	-	31 313
Makstud intressid	-	(33 812)
Edasilükatud refinantseerimiskulude amortisatsioon	-	47 041
Saldo aasta lõpus	-	-

Raamatupidamise aastaaruande lisad (jätkub)

27 Tehingud seotud osapooltega (jätkub)

Lisaks maksis ettevõtte 2020. aastal tagasi kontsernikontolt laenatud summad ja neilt kogunenud intressi summas 1175 eurot.

(iv) Laenud seotud osapooltele

	2021 EUR	2020 EUR
Kontsernikonto hoiuse liikumine:		
Saldo aasta alguses	3 006 394	142 036
Aasta jooksul antud laenud	7 840 000	9 171 486
Aasta jooksul tagasi makstud laenud	(1 990 000)	(6 313 522)
Arvestatud intressid (lisa 9 (a))	164 300	28 544
Makstud intressid	(149 737)	(22 150)
Saldo aasta lõpus (lisa 19)	8 870 957	3 006 394

Lisaks maksis ettevõtte 2020. aastal seotud osapooltelt saadud laenudelt kogunenud intressi summas 96 eurot ja põhiosa summas 9172 eurot ning sulges jäägi.

2021. ja 2020. aasta 31. detsembri seisuga oli ettevõttel kehtiv kontsernikonto leping Food Union Groupis varahaldusteenuseid osutava ettevõttega Food Union Management SIA. Leping võimaldab osalist tagasimaksmist üks tööpäev peale taotluse esitamist, täielikku tagasimaksmist aga viis tööpäeva peale lepingu lõppu.

Kõikide laenude intressitulu kajastatakse laenude õiglase väärtuse alusel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. 2021. ja 2020. aastal ei olnud vaja seotud osapooltele antud laenude väärtuse languse katteks eraldist moodustada.

28 Sündmused pärast aruandeperioodi lõppu

24. veebruaril 2022 alustas Venemaa Föderatsioon sissetungi Ukrainasse. Varsti pärast sissetungi kehtestasid Euroopa Liit ja ülejäänud maailm Venemaa vastu laiaulatuslikud sanktsioonid, mida pidevalt uuendatakse ja täiendatakse.

Nagu ülejäänud maailm, jälgib ka FU grupp (sh Premia Tallinna Külkhoone AS) Ukrainas toimuvaid traagilisi sündmusi suure kurbuse ja murega. Grupp mõistab hukka Vene armee agressiooni ja sissetungi Ukrainasse, mis on viinud Ukrainas sõja puhkemise ning humanitaarkatastroofini. Grupp annab toidukaupu, annab rahalist abi ning pakub Ukraina põgenikele tööd oma Läti ja Eesti tehastes. Ettevõtte juhtkond jälgib olukorda ning võtab vajalikke meetmeid, et võimalikke häireid ja negatiivseid mõjusid oma tegevusele minimeerida, kuid juhtkonna esialgse hinnangu kohaselt ei mõjuta need sündmused lähitulevikus ettevõtte tegevust kas üldse või jääb selline mõju väga piiratuks.

Ettevõtte juhtkond peab kõnealuseid sündmusi mittekorrigeerivaks aruandeperioodijärgseks sündmuseks.

Aruandeaasta lõpu ja käesoleva raamatupidamise aastaaruande allkirjastamise vahelisel perioodil ei ole toimunud muid sündmusi, mis nõuaksid käesoleva aruande või selle lisade korrigeerimist või aruandes kajastamist.

JUHATUSE ALLKIRJAD 2021. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Käesolevaga kinnitame Premia Tallinna Külmhoone AS-i 2021. majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust:

Nimi

Ametikoht

Allkiri

Kuupäev

Aivar Aus

Juhatuse liige

31. märts 2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Premia Tallinna Külkhoone AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Premia Tallinna Külkhoone AS raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2021 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta koondkasumiaruannet, rahavoogude aruannet, omakapitali muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid ning aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Premia Tallinna Külkhoone AS finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusl vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanõuete, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust, välja arvatud nii nagu allpool kirjeldatud.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Tegevusaruande osas viisime läbi ka Eesti Vabariigi auditiortegevuse seaduses nõutud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad hindamist, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetele.

Auditi käigus tehtud töö põhjal oleme jõudnud järgmisele järeldusele:

- tegevusaruanne on olulises kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega;
- tegevusaruanne on koostatud vastavalt asjakohastele Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 1. aprill 2022

Olesia Abramova
Vandeauditori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Jäätisetootmine	10521	18787477	53.39%	Jah
Mujal liigitamata toidukaupade hulgimüük	46389	10673279	30.33%	Ei
Toidukaupade, jookide ja tubakatoodete vahendamine	46171	5618736	15.97%	Ei
Muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused	82991	106716	0.30%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6033800
E-posti aadress	premia@premia.ee